

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 18 mei 2021

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Oké. Dames en heren, van harte welkom voor deze vergadering van de commissie R&I van de gemeente Laren. We hebben vanavond het genoegen om in ons midden te hebben niet alleen mevrouw Loman, de beleidsmedewerker van de Ruimtelijke Ordening BEL Combinatie, maar ook twee vertegenwoordigers van een projectbureau GEM Crailo te weten de heer Zeegers en de heer Ten Damme. Beide heren zijn van harte welkom, wij zijn zeer vereerd dat u vanavond bij ons bent. We hebben een agenda, mag ik vragen of u akkoord kunt gaan met de agenda? Dat is blijkbaar het geval.

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies vergadering commissie R&I d.d. 21 april 2021

De voorzitter: Dan komen we bij de lijst adviezen en de conclusies van de vergadering van 21 april laatstleden, op- of aanmerkingen? Ook dat is niet het geval.

3. Mededelingen

De voorzitter: Kom ik bij de mededelingen, zijn er van de zijde van het college mededelingen? Nee, geen mededelingen.

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Ook meldingen portefeuillehouder met betrekking tot Gemeenschappelijke Regelingen, punt 4 van de agenda. Is daar iets op te merken? Ook dat is niet het geval.

5. Stand van zaken Omgevingswet

De voorzitter: Dan komen we bij het 5^e klassieke punt van de agenda, stand van zaken Omgevingswet. Mijnheer Stam, wethouder Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb, de bedoeling is, dat heeft u volgens mij nog niet bereikt, dat morgen een raadsinformatiebrief uitgaat over de stand van zaken van de implementatie, begeleid door een schema van de stand. Op die manier willen we u denk ik wat periodiek blijven informeren, over de stand van zaken, anders kunnen we het ook met plezier natuurlijk elke maand doen maar het is misschien ook wel handig als u dat op schrift krijgt. De bedoeling is dat u maandelijks, nadat de stuurgroep bij elkaar is geweest en ook de klankbordgroep bij elkaar is gekomen, dat u regelmatig, met enige regelmaat wordt geïnformeerd over de stand van zaken. Op dit moment ziet het er naar uit, daar heb ik vorige keer iets over verteld, dat er in de wandelgangen van politiek Den Haag, waar niet alleen dit aan de orde is maar vele andere zaken, maar toch het verluidt dat minister Ollongren bezig is na te denken over de ingangsdatum van de wet. Dat moet nog wel naar de Eerste Kamer maar de berichten die mij bereiken is dat het wel eens half volgend jaar zou kunnen worden. En mijn instinct zegt me dan dat als je in de helft van het jaar zou moeten beginnen, dat het misschien wel eens een heel jaar zou kunnen worden. In hoeverre dat allemaal gaat gebeuren is natuurlijk de vraag. Het grote probleem lijkt toch te zijn dat het digitale stelsel, wat een van de basiselementen is van het hele systeem, nog gewoon niet in de lucht komt of blijkbaar nog niet in de lucht

gaat komen. Dus dat is een groot zorgpunt. Ondertussen is de VNG natuurlijk wel bezig om druk uit te oefenen vanuit die kant dat het wel doorgaat. Maar ik wil u toch in ieder geval die winstwaarschuwing al geven dat dat zou kunnen. En als het goed is, laat ik dat nog maar afwachten, krijgt u morgen van via Marjolein Van der Marel de raadsinformatiebrief met de stand van zaken zoals die op dit moment is.

De voorzitter: Dank u zeer. Naar aanleiding daarvan opmerkingen van de zijde van de commissie? Dat is niet het geval, dank u zeer.

6. Raadsvoorstellen:

6.1 Vaststelling bestemmingsplan met MER en beeldkwaliteitplan 'Buurtschap Crailo'

De voorzitter: Dan kom ik bij het raadsvoorstel, dat is eigenlijk pièce de résistance vanavond, dat is het vaststelling van het bestemmingsplan met de MER en het beeldkwaliteitplan 'Buurtschap Crailo'. Is er van de zijde van het college behoefte om een korte inleiding te houden, of gaan we al meteen van wal met de discussie? Maar misschien is het goed dat de wethouder, of de wethouders, want beide wethouders zijn aanwezig, zowel de heer Calis als de heer Stam, maar de heer Stam zal een korte inleiding houden neem ik aan? Het woord is aan mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb verder niet zo veel in te brengen behalve dat nu aan de orde is, zoals u zelf al aangeeft, het bestemmingsplan met MER en het beeldkwaliteitplan. Daarvoor zijn een aantal buitengewoon deskundigen, zoals u al aangaf, mij assisterende experts aanwezig om u verder op de hoogte te brengen. En datzelfde wat wij vanavond doen gebeurt ook in de andere twee raden. En de bedoeling is dat eigenlijk dat we nog voor de zomer een gemeenschappelijke vergadering zullen hebben waarin we hopelijk gaan proberen deze plannen ook echt vast te stellen. Dus het lijkt met het beste om de commissie het woord te geven.

De voorzitter: Oké. Zullen we dan maar starten met de discussie, en ik zie een vinger van de zijde van de VVD in de persoon van de heer Faas, die de spits gaat afbijten vanavond. Het woord is aan mijnheer Faas, VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik stak mijn vinger op omdat anders alle vragen die ik wilde stellen al door anderen zijn gesteld, en dat ik niets meer te melden heb. En ja, dat frustrert toch wel wat dus vandaar dat ik dacht, laat maar eens als eerste dat gaan doen. Te meer is dat ingegeven vanwege het feit dat ik meen 11 mei is daar een digitale bijeenkomst geweest, waar al heel veel vragen voorbij zijn gekomen. Dus veel van de vragen die in mijn fractie leefden, die hebben al een antwoord gekregen. Maar er zijn er nog een paar over en die wilde ik toch graag aan het college stellen. De eerste is dat, en dan hebben we het uiteraard over op Zuid, het meest zuidelijke deel van het totale plan, want daar gaan wij over. De rest, dat wordt besloten in andere gemeenten. Dat is dat met name de kavels die daar in het Larense deel liggen, toch wel naar mijn gevoel heel erg stringente regels aan verbonden zijn. Ik ben zelf, ik hou van rieten kapjes en dat soort dingen, mijn huidige huis heeft dat overigens niet. Maar als ik dan zie dat het daar verplicht is om een plat dak te hebben, eventueel mag ik dan geloof ik 5° hellen, het dak, maar dat is wel een voorschrift zoals dat daar ligt. Nou, ik vind dat persoonlijk niet mooi maar dat is verder niet van belang. Mijn vraag is, beperken we ons niet in de verkoopbaarheid van die kavels als wij zulke stringente regels, en het gaat niet alleen om dat platte dak, er zijn ook andere zaken waaraan voldaan moet worden, zijn we niet bang dat we in onze eigen voet schieten en dat we dan wel de prijs, dan wel de courantheid van die kavels in de verkoop daar negatief door beïnvloeden. Voorts is het natuurlijk zo dat ik als liberaal graag vind dat als je een kavel koopt, moet je de vrijheid hebben om daar ook iets op te bouwen wat je zelf mooi vindt. Dat is vraag één. De andere vragen, die

heb ik niet zelf verzonnen maar die kwamen als een soort nabrander van het Goois Natuurreservaat. Die hebben kennisgenomen van de reactienota. En, dus dit zijn zaken die nog niet eerder in de reactienota verwerkt zijn. En dat zijn een drietal vragen die zij gesteld hebben, schriftelijk aan de raadsleden. En ik wilde die eigenlijk wel graag doorgeven aan het college met de vraag daarop te reageren, en in ieder geval te zeggen wat zij daarvan vinden. Die vragen behelzen de drie volgende punten. De bouwhoogte nabij het Gebed zonder end, aanvankelijk gingen we ervan uit dat dat 10 meter was maar dat was een foutje in het plan, dat moet toch 13 meter zijn. En het Goois Natuurreservaat heeft daar grote problemen mee vanwege het feit dat de sfeer van het Gebed zonder end, en dat is toch een buitengewoon aantrekkelijke en mooie weg of pad, hoe moet ik het noemen, daardoor beïnvloed zou worden in negatieve zin. Dus dat wilde ik graag aan het college meegeven. Tweede punt, en dat lijkt mij helemaal niet zo'n probleem om het GNR daarin tegemoet te komen, dat is die ecowall. In het plan staat dat dat 3,6 meter hoog wordt. Ecowall is de afscheiding tussen de natuurbrug en de bebouwde omgeving zeg maar. Nou, ik kan me goed voorstellen dat het de bedoeling is dat daar een duidelijke afscheiding komt. GNR ziet daar, vindt het absoluut noodzakelijk dat dat 5 meter hoog is in plaats van 3,60 meter. Lijkt mij niet zo'n punt om een vrachtwagen drie keer extra te laten rijden en het wat hoger te maken, maar ook die vraag wil ik graag bij het college neerleggen. En dan het laatste, dat heb ik niet helemaal terug kunnen vinden maar, dat is de omschrijving van het groene gedeelte wat dus niet bebouwd is op Crailo. Dat heeft nu de aanduiding groen, en GNR zou dat graag natuur zien zodat zij het ook in beheer zouden kunnen nemen. En dat lijkt mij een goede zaak maar ik weet niet precies wat daar de bedoeling en de afspraken over zijn. Ook op dat punt zou ik graag wat reacties van het college hebben. Dat zijn onze vragen, dank u wel.

De voorzitter: Wilt u onmiddellijk antwoorden, wethouder, of gaat u eerst antwoorden verzamelen? Dat is aan u.

De heer Stam: Nou, ik ga niet over de orde maar het lijkt me misschien het beste als we daar direct op antwoorden.

De voorzitter: Oké. Nee, u gaat niet over de orde, dat begrijp ik, maar ik leg het aan u voor de vraag. En het antwoord van u is, dat u meegaat met mijn voorstel om onmiddellijk te antwoorden.

De heer Stam: Ja, is prima.

De voorzitter: Prima. Het woord is aan wethouder Stam.

De heer Stam: Ja, en dan kijk ik toch even om mij heen wie dat antwoord kan geven.

De voorzitter: O.

De heer Stam: Maar zullen we eerst even kijken wie dat antwoord gaat geven. Wil jij?

De voorzitter: Er wordt even overlegd. Als u ook even uw naam kunt noemen als u het woord neemt, dan is het voor de luisteraar allemaal nog te volgen.

De heer Zeegers: Ja.

De voorzitter: Er zijn duizenden luisteraars hè, vanavond, dus.

De heer Zeegers: Ik begrijp het, ik kijk even rond. Ja, mijn naam is Twan Zeegers, werkzaam bij de GEM. En ik vond de eerste vraag inderdaad een mooie, dat ging natuurlijk over de kavels op Zuid. Van, waarom worden die regels gesteld? Ja, die zitten voor een deel in het bestemmingsplan, dat heeft u kunnen lezen voor een ander deel in het beeldkwaliteitplan. Wat we hebben gedaan is zeg maar dat we zeggen van, eigenlijk is de vrijheid op Zuid, zoals dat heet, voor die vrije kavels het grootst. Maar wat we wel willen is dat op Zuid zeg maar het groene casco, zoals wij dat noemen, dus dat het groen wordt ingepakt en dat we die uitstraling die elders ook op Crailo willen, dat willen we wel zeg maar ervoor zorgen dat dat in de erfafscheidingen ook aan de orde komt en ook gerealiseerd wordt. Een tweede wat we echt heel graag willen is dat het ruime kavels zijn, die zeg maar ook letterlijk, ja, goed in de ruimte kunnen staan. Dat betekent dat we het ook over kavels hebben van rond de 800, 600 tot 800 vierkante meter, dat is op zich misschien voor Laren dan nog niet zo groot. Maar in ieder geval, als je tegenwoordig kavels uitgeeft is dat een behoorlijke grootte. Dus daarmee bied je best veel mogelijkheden op de kavel zelf in het volume van wat je daar kan bouwen, dat is heel veel vrijheid. Daarnaast zeggen we, er is de mogelijkheid van individuele expressie. Dat betekent dat we daar zo min mogelijk aan de architectuur zelf regels stellen. Behalve dat we zeg maar inderdaad, als het gaat om de kap, laten we zeggen, we gaan daar plat dan wel schuin, dat mag op de derde verdieping die dan terug gelegen is, daar mag u dat wel. Maar dat is ook eigenlijk de enige rechte regel die we stellen. Verder heb je dus heel veel mogelijkheden om met een eigen architect, met natuurlijk het circulaire wat we willen, dus dat we wel een aantal zaken daar wel ook vooropstellen, kan je eigenlijk heel veel nog toevoegen aan je eigen droom zeg ik maar op Zuid.

De voorzitter: En zullen we even de andere vragen ook met de antwoorden, en dan krijgt u gelegenheid onmiddellijk om daarop terug te komen. Nog steeds, er waren een paar vragen, dit was de eerste. Mevrouw Loman, wilt u inspreken? Ja.

De heer Zeegers: Nee, ik ben er hier toch? Ja.

De voorzitter: Ah, mijnheer Zeegers.

De heer Zeegers: Ja, mag dat? Ja.

De voorzitter: Mijnheer Zeegers is opnieuw aan het woord, ja.

De heer Zeegers: Ja. GNR, ja, terecht, u haalt een aantal punten nog aan die ze ook in hun zienswijze hebben aangegeven. Dat hebben we natuurlijk ook denk ik in de reactienota goed verwoord waarom we wel met sommige dingen meegaan met hun maar bij andere ook niet. Kijk, waar zij op Zuid mee komen dat moet eigenlijk, ja, voor ons allemaal geen verrassing zijn want we hadden in het stedenbouwkundig plan gezegd, we willen meerdere types ook op Zuid. Het moet niet, het is niet allemaal grondgebonden, we willen ook de mogelijkheid voor in ieder geval één appartementengebouw op Zuid zodat je ook qua categorieën meerdere diepe woningen kan bouwen, van sociaal, midden en natuurlijk duur. Daarnaast wilden we ook op Zuid het aantal woningen, ja, in ieder geval zodanig hebben dat het ook daar ten opzichte van de anderen, ja, een voldoende aantal woningen zouden zijn. En dan heb ik als derde gekeken naar, hoe verhoudt zich dat gebouw ten opzichte van het Gebed zonder end? En dan zie je, als we het ook in perspectief zetten, dat het Gebed zonder end, ja, ik loop daar bij wijze van spreken dagelijks, dat is echt zeg maar die bomen zijn daar echt, en het struikgewas ook, is echt veel hoger dan 20 meter. Dus eigenlijk zit je in coulisse van zeg maar de strook van het Gebed zonder end. En dat betekent dat er visueel nauwelijks een echte relatie is. En zeggen wij ook, in feite, ja, heeft dat heel weinig, ja, doet dat eigenlijk heel weinig inbreuk. En het mooie is van op Zuid, is dat we juist heel veel toch meerdere, het middensegment, het sociale segment en het dure segment in één ruimte

straks of in één totale kunnen bedienen. Dus dat is ook, dat zijn zeg maar de argumenten waarom we zeggen, het mag vier lagen zijn want het is ook, vier lagen is dan 13 meter, maar max 13 meter. En dat is dan ook waarvan wij zeggen, dat willen we doen. Nog even over het punt, ja, op het Larens grondgebied '...' niet, u weet dat natuurlijk, op een gegeven moment is er een cesuur en op het Hilversums grondgebied staat wel 13 meter. En eigenlijk, ja, het enige wat er inderdaad had moeten gebeuren, niet op het totale gebied van Laren maar alleen op het deel waar we het appartementengebouw willen realiseren, dat zal 13 meter zijn. De rest is alles 10. Dus alles wat verder zeg maar op die kaart richting het Gebed zonder, sorry, ecowall gaat is 10 meter.

De voorzitter: Oké, mijnheer Zeegers, mag ik u misschien vragen om daar aan deze stoel plaats te nemen, dat komt uw verstaanbaarheid ten goede. Als de wethouder Calis dat toestaat, dat die zijn andere stoel daar ...

De heer Zeegers: Ik wil dat wel doen hoor.

De voorzitter: Door u gezet wordt, dat bevordert de verstaanbaarheid van uw antwoorden. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen dat u daar plaatsneemt. Ik denk dat dat ook voor u prettiger is en voor de deelnemers hier in de vergadering ook. Ja, oké. Daarmee was de tweede vraag beantwoord voor zover ik begrijp, maar er was nog een derde vraag hè? Nog twee vragen. De heer Zeegers is nog steeds aan het woord, kunt u die andere twee vragen ook voor uw rekening nemen?

De heer Zeegers: U had het over de natuurbestemming op Zuid.

De heer Faas: Ja.

De heer Zeegers: Daar hebben we eigenlijk heel bewust voor gekozen om te zeggen, we doen, het is groen. Ten eerste, kijk, natuur heeft een hele andere dimensie, dat is zeg maar de omliggende gebieden ook datgene wat we overdragen aan GNR. En met groen 2 dacht ik dat het daar was, 1, sorry, groen 1 heb je eigenlijk ongeveer hetzelfde, bereik je eigenlijk dezelfde doelstelling die je wil. Dus wij hebben ook aangegeven, we willen wat dat betreft niet nog stringentere natuurbestemming geven als dat we eigenlijk ook al in ons plan hebben. De discussie die we met GNR daarover hadden was dat zij zeiden, ja, dan kunnen wij het misschien in beheer nemen. Ja, dat is in onze ogen, is dat een non-discussie omdat het eigenlijk erom gaat dat het als natuurbestemming ook zeg maar kan functioneren. En daar zit zeg maar een ander motief, motivatie of je wel of niet over de grenzen van je eigen beheergebied toch, ja, ook onderdelen in beheer wil nemen. En die discussie is van een andere orde als dat in het bestemmingsplan gevoerd moet worden. Dus wij zeggen, scheid die discussies. Wij denken met de groenbestemming meer dan voldoende bescherming voor het groen '...' want er kan daar eigenlijk heel weinig in.

De voorzitter: Dan was er nog een laatste vraag.

De heer Zeegers: Ja, de ecowall, ja.

De voorzitter: De ecowall, dat was de laatste vraag.

De heer Zeegers: Nou, dat lijkt makkelijk maar we hebben eigenlijk heel erg gekozen om te kijken in eerste instantie, wat is nou zeg maar als we een wall maken, 5 meter is echt wel een wall, dat is hoog. Je moet je ook voorstellen dat als dat zeg maar een kilometer lang is, dat dat echt een stevige, ja, behoorlijke impact heeft. Wij hebben ernaar gekeken van, wat is maximaal nodig om lichthinder en geluid, het effect daarvan van het project Crailo, om dat eigenlijk zo minimaal mogelijk te laten zijn op de natuur want dat is uiteindelijk de

doelstelling. Het moet een goede, degelijke afscheiding zijn. En daarvoor hebben wij gezegd van, daar moeten we kijken wat dan in ieder geval die minimale maat is. Dat is één. En tweede, hebben we ook technisch gekeken. Je moet je toch voorstellen, een wall van 5 meter, dat krijgt een dijklichaam wat steeds verder uitdijt, en wat, dat woord zegt het, met een meter hoger betekent eigenlijk op het grondoppervlak veel meters meer waar het moet landen. En daarvan zeiden we, ja, dat willen we, we willen het een goede wall laten zijn maar het moet niet zeg maar een, ja, iets zeg maar te groots of te groot zijn voor welk doel het moet dienen. Dat is gewoon een goede afscherming. En dat is de reden geweest dat we zeggen, die 3,6, daar kunnen wij minimaal mee aan de gang. We hebben ook zelf met hun aangesproken, we kunnen ook kijken of we op onderdelen misschien met een stukje verhoging, als dat zeg maar goed past, of we dat daaraan kunnen toevoegen. Maar we willen de standaard op die 3,6 hebben, en eventueel kunnen afwijken naar 5. Vandaar dat we ook hebben gezegd, er staat in het bestemmingsplan ook maximaal 5 meter, dus daar staat die ook op 5 meter.

De voorzitter: Oké, daarmee zijn we in principe ... Ja, ik denk dat we toch nu eerst een ronde moeten doen, mijnheer Faas, en dat we dan in tweede instantie weer terugkomen op de vragen die nu gesteld zijn. Ik denk anders dan blijft het een soort dialoog die mogelijkerwijze tot problemen zou kunnen leiden. Dus ik denk, ik stel voor ... Oké, dat is bij wijze een uitzondering en dan gaat vervolgens het woord aan mijnheer Vos. Eén kleine toelichting.

De heer Faas: Dank je, Zeegers. U heeft uitgebreid toegelicht waarom die stringente voorschriften voor die kavels er zijn. Maar mijn vraag behelsde eigenlijk meer of het commercieel niet nadelige gevolgen zou hebben, dat de kavelwaarde minder waard is, dan wel dat het minder makkelijk verkocht gaat worden omdat er een soort schoenendoos moet komen in plaats van een huis met een normaal dak erop.

De voorzitter: Ja, dat was de vraag.

De heer Faas: Dat was mijn vraag. Misschien dat u daar nog even op kunt reflecteren?

De voorzitter: Ja, mijnheer Zeegers, opnieuw het woord aan u.

De heer Zeegers: Ja, daar kunnen we heel makkelijk in zijn, dat heeft geen enkele waarde. Kijk, of geen enkele invloed. We denken dat we zelfs met deze randvoorwaarde, ja, nog makkelijker zeg maar dit in de markt kunnen zetten. Want u moet zich voorstellen dat met de mogelijkheden die wij ook vooral wel hebben, je daar op een kavel, ja, een behoorlijk zeg maar volume kunt maken. Kijk, waar kopers naar kijken, is natuurlijk naar het type architectuur, waar ze zelf invloed op zouden willen hebben. Nou, dat zeggen we, dat kan daar. Maar twee, ook welk volume kan ik kwijt, wat kan ik daar echt kwijt? En daar kun je zeg maar juist met de voorschriften die wij geven tot en met de derde verdieping, kan je daar een echt goede, ruime woning maken die past op die kavel. Dus wij maken ons daar geen enkele zorgen over. We hebben trouwens ook even laten toetsen natuurlijk voordat we dit, en vanuit de grondexploitatie maar ook even gekeken naar de markt van, hoe werkt dat? Ja, daar is geen discussie over mogelijk.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan mijnheer Vos, Groen Laren. Mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik ga eerst maar even in op een opmerking maakte naar aanleiding van vragen van mijn buurman ter linkerkant. U geeft aan dat 5 meter, ja, dan moet het dijklichaam steeds groter worden. Dat begrijp ik want dan moet de basis breder zijn. En u zegt, ja, dat hebben we liever niet. Nou, mijn vraag is, een beetje aanhakend op de vraag van de heer Faas, waarom zou dat niet mogen? Ik denk dat het belangrijker is dat het optimale hoogte heeft als dat het ten koste gaat van de vierkante meters. Dus mijn

vraag is heel simpel, waarom zouden we niet die 1,40 meter erbij pakken, als dat zoveel beter is? Mijn eigen vraag, om een bruggetje te maken, u zegt iets met in de markt zetten. En dat ...

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, ik wacht even tot mijn burens ...

De voorzitter: Nee, nee, nee.

De heer Vos: Verder overleg afgerond hebben. Vandaar.

De voorzitter: Ja, nee, dat begrijp ik. Het woord is aan mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, nee, ik wil niet door die mensen heen praten, dat is niet netjes. Ik hoor u zeggen met in de markt zetten. En, ja, dat is mij toch een beetje een trigger en een makkelijk bruggetje naar de dingen die ik wil vragen. Want als ik kijk naar alle bijlagen die we gekregen hebben, pagina's ronkende folders ook uit het verleden. En toen, toen we hiermee begonnen met dit hele project, ik heb daar, ik mocht daar getuige van zijn, was het heel toekomstbestendig en heel groen en heel erg vooruitstrevend. En mij bekruipt steeds meer het gevoel dat die groene overwegingen en dat rad van groen en zo, dat dat steeds meer ten koste gaat van commerciële motieven. En in die zin heb ik een paar vragen aan u, en ik weet niet of de wethouder wil beantwoorden of de heer Zeegers of iemand anders, dat kan me niet zoveel schelen. Ik lees een aantal dingen die betrekking hebben op de mobiliteit. En die mobiliteit is een hele belangrijke natuurlijk, want er wordt gesproken over het aantal parkeerplaatsen en de hubs en dergelijke. Daar kun natuurlijk twee kanten op redeneren. Volgens mij, en mijn vraag gaat ook daarnaartoe, je kunt zeggen, nou, dan gaan we dus meer ruimte maken voor die automobielen, dat kan want daar is kennelijk meer vraag naar. Maar je kunt ook zeggen, nou, misschien dat we juist niet voor die andere extra mobielen moeten kiezen want daarmee trekken we ook een ander publiek. En mijn vraag is eigenlijk, wat is nou eigenlijk de keuze? Gaan we nou kiezen voor mensen die graag iets groens willen, of gaan we concessies doen aan de vroem vroem club, zodat we meer ruimte maken voor de auto's? Nou, ik denk dat de heer Zeegers daar wel op in kan gaan. En een andere toekomstgerichte vraag, kijk, dat zal onze tijd nog wel even duren denk ik, maar met zo'n effectmilieuraanpak, het ligt aan de A1. Nou weet ik uit een goede bron dat de A1 een bron van fijnstof en nog meer ellende is. Stel dat die A1 verdiept gaat worden, dat is hopelijk het geval, wat zal het effect zijn daarop, heeft u daar een idee over? Dan een vraag die een andere kant op gaat, in hoeverre is er nog ruimte straks als dit dichtgetimmerd is, voor privaat initiatief? En dan denk ik aan initiatieven die te maken hebben misschien met small houses, met knarrenhofjes, ik weet niet wat er allemaal voor mogelijkheden zijn. In hoeverre timmeren we dit verhaal dicht en zijn er te zijner tijd nog, is er nog ruimte voor privaat initiatief? En dan nog verder vooruitkijkend, kijk, we zitten nu op een bepaald terrein die van die drie gemeenten zijn en een gezamenlijk project, allemaal hartstikke leuk. Maar die we al een afkadering, hoe zit die grens, hoe hard is die grens naar de toekomst? Want ik hoor zeggen dat we heel veel huizen nodig hebben, heel veel woonruimte nodig hebben. Nou, daar komt eigenlijk, als ik kijk naar het aantal huizen wat gebouwd moet worden, hebben we het over een druppel op de gloeiende plaat. Moet er straks nog een druppeltje bij? Hoe zeker zijn de grenzen die gesteld zijn aan GEM en aan ontwikkeling van de rest van het gebied? En ik denk dat dat een hele belangrijke zaak is. En ik ben ook benieuwd wat daar voor afspraken gemaakt zijn met het GNR en met de provincie en dergelijke? En dat waren mijn vragen in de eerste ronde, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan het college respectievelijk de ambtelijke staf. Wethouder Stam.

De heer Stam: Ik denk, mijnheer de voorzitter, die 5 meter ecowall is volgens mij door de heer Zeegers al heel duidelijk antwoord op gegeven dus het lijkt me nog niet nodig om daar nou verder op in te gaan. Ik vind juist die impact van een dergelijke wall is, ook stedenbouwkundig, heeft een enorme invloed op het hele gebeuren daar. En voor het overige, uw vragen, ja, ze zijn niet helemaal losgekoppeld van een zekere politieke inhoud natuurlijk. U heeft het over in de markt zetten. Als ik terugga naar het moment dat we een ambitiedocument hebben vastgesteld, ook door de raad overigens zelf vastgesteld, voorbereid door Larense wethouders gelukkig, is het zo dat op dat moment dat wij in staat waren die grond te kopen, stond de provincie op het punt om de hand te leggen op het hele terrein. En ontwikkeling te gaan entameren die zeer vermoedelijk, en dat vonden wij op dat moment met drie gemeentes een buitengewoon desastreus effect zou hebben gehad op het hele gebied. Er was bij de provincie geen enkele reden om te vinden dat het groen moest blijven of dat er niet 1200 woningen konden komen. We hebben toen gedacht, en we hebben toen in 2017 denk ik is het geweest, een ambitiedocument vastgesteld wat, vind ik, tot op de dag van vandaag de toets der kritiek heel goed kan doorstaan. Het is al vaker gezegd, 41 hectare grond die we daar verworven hebben, waarvan 54 procent aan de natuur wordt besteed, bestaande natuur en nieuw te bedenken en te ontwerpen natuur. En 41 procent van dat gebied wordt bebouwd, dus dat is een uitgangspunt dat denk ik heel erg vooruitstrevend is. En zeker zich niet berusten op marktdenken in de zin van, daar gaan we zoveel mogelijk huizen bouwen en zoveel mogelijk geld verdienen. Dat is in tegendeel het geval zou je bijna kunnen zeggen want als je de markt zijn gang had laten gaan, zoals de provincie dat wilde, was er iets vreselijks gebeurd in onze ogen in ieder geval. En ik denk dat het, als u het heeft over pagina's ronkende teksten, dat vind ik jammer, want wat we met elkaar aan het proberen zijn is juist die ambities die we indertijd hebben geformuleerd, vast te houden. Dus dat wil zeggen, ecologisch verantwoord, circulair, groen, energiepositief. Als je met, ik heb nogal wat adviseurs gesproken die aan het project deelnamen, energiepositief was een absoluut onbekend begrip. Dat vinden ze nog steeds tot op de dag van vandaag iets veel bijzonders, dat we dat in staat zijn te doen. Dus ik vind het jammer dat u dat kenmerkt als ronkende teksten. En dat het steeds meer ten koste zou gaan van het plan, dat herken ik ook totaal niet. Juist is in alle uitgangspunten, en dat kunnen de dame en heren naast mij ook zeker beamen, vermoed ik, maar het is hun vrijheid om dat te doen, juist hebben we getracht om dat ambitiedocument steeds leidraad te laten zijn voor de ontwikkeling. En er is eigenlijk nooit van afgeweken. En nog steeds is bijvoorbeeld uitgangspunt dat de auto daar te gast is. En dat proberen we ook in die mobiliteit vast te houden. En er zijn vanuit bepaalde gemeenten zeker, is er aandrang uitgeoefend om veel meer auto's toe te staan. Dat hebben we nooit toegestaan, we hebben altijd geprobeerd dat gast zijn van die auto overeind te houden. En is er nog ruimte voor private initiatieven, vraagt u? Er is meer dan genoeg ruimte voor private initiatieven, er is nog helemaal geen besluit over genomen. We hebben een initiatiefbeleid vastgesteld waar alle kansen is voor iedereen, of het nou kleinere private partijen zijn die dure huizen willen bouwen, of kleine partijen die kleine huizen willen bouwen, daar is ruimte voor. Dat zal beoordeeld moeten worden, daar zijn we nog lang niet aan toe. Op het moment dat we aan toe zijn, nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, aan het uitgeven van gronden en percelen, dus ik zie helemaal niet dat wij dat zouden willen dichttimmeren. Tenzij u bedoelt dat dat een, dat u bedoelt dat dat een pleidooi is voor hout. Maar ik neem niet aan dat u dat bedoelt? En voor het overige denk ik, dat is mijn reactie in ieder geval op de vragen van de heer Vos. Ik weet niet of van uw kant behoefte is om daar ook nog op in te gaan?

De voorzitter: Wilt u, mijnheer Zeegers of de heer Ten Damme, wilt u nog iets toevoegen? U hebt geen toevoeging. Dan zullen we het hierbij laten. En komen we bij Liberaal Laren, bij mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn gestart met drie gemeenten en is het de bedoeling dat we apart bestemmingsplan vaststellen, wettelijk kan dat niet anders natuurlijk. Ik zal het zoveel mogelijk over ons bestemmingsplan hebben maar ik wil het toch ook over een algemeen deel hebben, over

het hele plan. Want daar hebben we ons toch al vanaf 2017 met zijn allen voor ingespannen. En na het doorlezen van de vele, vele documenten, waren er toch een paar dingen die ons opvielen. Er is hier sprake van een bestemmingsplan, en dat vond ik erg teleurstellend eigenlijk. Ik had hier eerst staan, complimenten voor het majeuze project, enzovoort, enzovoort. Dat meen ik ook nog steeds want het is een zeer hoog ambitieniveau, maar er is hier, als je de diverse documenten naast elkaar legt, sprake van een bestemmingsplan dat op vele punten eigenlijk afwijkt van de eerdere door de gemeenteraden goedgekeurde documenten, en ook dat van 20 maart 2020. En daar is geen participatieproces geweest met de gemeenteraden hierover. Eigenlijk over al die afwijkingen, waar je door in de stukken te spitten en de zienswijzen door te nemen, achter komt. En dat vind ik eigenlijk jammer, want er is zo'n ongelooflijk goede samenwerking al die tijd geweest, dat er, er mag hoger gebouwd worden, een mogelijkheid voor een hotel, parkeergarage, één zo'n hoge torenflat erbij van 18 meter, het begrip reuring is zelfs gelanceerd, afstand tot de bebouwing is anders, er mag een grootgrutter komen, zes gebieden voor bedrijvigheid, enzovoort, enzovoort. Er is nogal wat veranderd met het begin. En ik denk dat als je in zo'n lang proces zit, dat je dan toch af en toe terug moeten grijpen van, wat waren de doelstellingen in het begin? En ik begrijp dat het alles te maken heeft met de invulling, want er is in eerste instantie waren het 500 woningen, daar is 590 van gemaakt. Wij zijn daar nooit van gecharmeerd geweest omdat dat eigenlijk te veel was, want daarom moest je hoger bouwen, moest je van alles en nog wat, en zou er veel meer druk op de omgeving komen. Maar goed, wij zijn er uiteindelijk ook mee akkoord gegaan. Maar wel onder de restrictie dat er, en daar kom ik straks op, dat er niet hoger gebouwd zou mogen worden met die 18 meter, dan 18 meter en geen millimeter meer. En in de bestemmingsregel staat toch een afwijkingsbevoegdheid van 10 procent, dus dan zit je al gauw al bijna op 20 meter. En dan kom je boven de boomgrens uit, maar daar kom ik straks nog wel op. En dan kom ik eigenlijk op de zienswijze van de MER, die zich zorgen maakt om de 590 woningen, eigenlijk op dat stuk. De commissie MER, dat betekent ongeveer 2000 mensen met honden en katten, die daar allemaal gaan rondlopen. Al de bedrijvigheid die erbij is gekomen, niet alleen op de in eerste instantie geplande bedrijfsterreintjes maar ook aan huis. Dus als je het hebt over reuring, nou, dan heb je het wel te pakken hiermee. En de MER is dus eigenlijk bang dat de footprint van al die mensen die daar gaan lopen, plus de recreatie die het aantrekt als je daar ook een hotel nog neerzet en een parkeergarage, die natuurlijk ook voor recreanten gebruikt kan gaan worden bij de ingang, dat die veel te hoog wordt op de natuur en dat dat desastreuze gevolgen kan hebben. Zij hebben een aantal voorstellen gedaan, daar zijn er enkelen van overgenomen maar niet allemaal. Zo is het nog steeds onduidelijk hoe de natuur en mobiliteit gemonitord gaat worden? Er wordt gezegd, de twee onder een kappers en de vrijstaande woningen, die mogen twee auto's bij hun woning hebben en de andere huizen één, en ik geloof de sociale woningbouw een half of zo, hoe ze dat moeten doen weet ik niet. Maar de ... En een parkeergarage want de bezoekers mogen eigenlijk het terrein, die mogen er niet parkeren. En hoe dat dan, dat is allemaal heel mooi op papier, maar hoe dat in de realiteit gaat. Ik denk dat daar een wildgroei zou komen van, want dat terrein is, 35, 40 hectare zo'n beetje? Stel, ik kom aan en ik kom ergens op bezoek met mijn bosje bloemen en mijn kindertjes, en ik moet helemaal aan de andere kant zijn. Moet ik dan gaan lopen of moet ik dan ... Nou, dan ga je dus met de auto en die zet je ergens neer en dan is er geen parkeerplaats, en dan zet je hem maar ergens in een berm of op de natuurstukjes neer. En het antwoord, want er zijn ook al vragen over gesteld, het antwoord op een van de zienswijzen was, dan kunnen er parkeerplaatsen bij maken. Maar ik denk dat dat het begin van het einde is. Want dan heb je een van de doelstellingen, wonen in de natuur, volkomen losgelaten. En dan ook de MER-commissie had het ook over de stikstofdepositie, en ook die antwoorden daarover, die waren eigenlijk onvolledig. Zeker met de bouwperiode die ongeveer tien jaar zal gaan duren, zeven tot tien jaar, wordt geschat. En de berekeningen, die gaan slechts over de eindfase. En in de eindfase gaan ze ervan uit dat alles elektrisch is. Dat betekent dat ook de vrachtauto's, de hijskranen, de rupsbandenmachines, de hoogwerkers, allemaal elektrisch zijn. En dan zijn de laatste twee jaren, er zijn acht jaar gerekend, de laatste twee jaar van die tien jaar zijn niet meegerekend in de berekeningen. En ik denk dat

dat toch berekeningen op papier zijn die ... Bovendien mag je wettelijk gezien geen voorschot nemen op het eindresultaat, voordat je begint te bouwen. Daar zijn genoeg rechtszaken over geweest. Dus de MER-commissie, die heeft daar vragen over gesteld. Die zijn, de vragen die ik nu zeg, nu noem, die zijn niet beantwoord, dus die zou ik toch wel graag, het hoeft niet vanavond mij die zou ik wel graag beantwoord willen hebben. Een ander punt van de MER was, zijn de warmtepompen. De MER-commissie die heeft collectieve warmtepomp aangeraden, en u kiest hier toch grotendeels voor individuele warmtepompen. En het gevaar is, ik vraag me eigenlijk af waarom? Want het gevaar is dat ze allemaal dan eigenlijk onder de grond in hetzelfde water aan het pompen zijn, dus dat heeft nauwelijks effect meer. En er is ook nog een toezichthouder die in de gaten houdt dat normaal in bebouwd gebied, warmtepompen niet te dicht bij elkaar gaan staan. En hoe u dit wil doen individueel, dat is mij een vraagteken. En ook dat is eigenlijk aan de MER niet beantwoord. En dan de zienswijze van het GNR. Nou, de ecowall is al benoemd. Alleen wat er nog niet gezegd is, en ook niet in de antwoorden, dat is dat er een Alterra-onderzoek is geweest naar de ecowall. En die zeggen, minimumafmeting voor de werking van de ecowall is 5 meter. Vandaar dat er ook altijd 5 meter in alle plannen stond. Maar er stond maximum, en daar is nu 3,60 meter van gemaakt, wat natuurlijk veel te weinig is. En dan, ja, inderdaad, die bouwhoogte, 10 meter naar het Gebed zonder end en de ecowall, dat wordt nu ... Het stukje wat dus bestemming wonen heeft, naar de ecowall toe, dat was 10 meter. En ik heb dat op ruimtelijke plannen, staat die als 10 meter. En daar is nu een gedeelte 13 meter in één keer van. En mijn vraag is van, hoe groot is dat gedeelte 13 meter? Want dat wordt op geen enkele manier gevisualiseerd, ik zie alleen maar een stukje wonen op ruimtelijke plannen en daar staat 10 meter. En als ik dan hoor dat ook de GNR hier grote problemen mee heeft als het naar 13 meter gaat, dan willen wij dat heel graag ook overnemen. En dan bestemming bedrijventerrein, want die hebben wij natuurlijk ook op ons eigen stukje, hierover is destijds bij een gezamenlijke vergadering, en dat is dacht ik in Hilversum geweest, bij de behandeling van moties en amendementen gezegd dat de zwaarste bedrijfscategorieën, Karel Loeff en ik hebben dat toen samen voorgesteld, het verst van de bestemming natuur zouden komen. Dat zie ik nergens meer terug. De vraag is, op welke wijze wordt deze afspraak nagekomen? En wij zouden dat heel graag vastgelegd willen hebben. De maximumhoogte is hier 10 meter met een afwijkingsbevoegdheid tot 12 meter. En dan, ja, dan komt de volgende vraag, hoe wordt ervoor gezorgd dat alles dat boven de ecowall uitkomt, dus die 12 meter want de ecowall zit er net naast, niet hinderlijk is voor de aanwezige gebruikers van de natuurbrug? Hoe heeft u daarvoor gezorgd? Want ook dat is onduidelijk. En dan nog opmerkingen over het toekomstige gewenste beheer van het openbaar groen en de natuur, en het particulier groen, om zodoende de slogan, landschap is leidend, en wonen in de natuur ook echt werkelijkheid te laten worden. Een van de belangrijkste pijlers van dit plan voor de toekomst veilig te stellen. De MER heeft al aangedrongen op een adequaat beheerplan voor het hele gebied. En die had dat eigenlijk gevraagd, die had het eigenlijk willen hebben voordat wij het bestemmingsplan zouden vaststellen. Maar ik heb uit de antwoorden gehoord dat het later komt. Ik vind dat jammer, want juist als je zeker weet dat de natuur, die een belangrijke pijler van het gebied is, goed onderhouden wordt, dan is dat toch een ander verhaal. En daarnaast, het is net ook al gezegd, het GNR heeft aangeboden een aantal stukken grond te willen beheren, om zowel de randen van hun eigen gronden van het GNR te kunnen beschermen. Het is niet overgenomen, en ik was eigenlijk verbaasd over de tekst waarmee het niet is overgenomen. Er stond, natuur is belemmerend tot de verhouding woningbouw. En dan denk ik wel, de glijdende schaal is hier bezig, hier moeten we erg op letten. Wij zouden graag willen voorstellen om dit te heroverwegen en die stukjes die het GNR heel graag wil hebben, zij hebben er een kaartje bijgedaan over welke stukjes dat het gaat, en ik denk dat het heel makkelijk zou kunnen. En volgende maand kunnen wij misschien met een paar amendement komen. En dan ten aanzien van het toekomstige particulier groen, op de laatste zoommeeting in mei is toegezegd dat de bestaande bomen in het toekomstige achtererfgebied van de gele gebiedjes, behouden zouden blijven. En dat die niet gekapt zouden worden en een onderdeel van de tuinen zouden moeten worden. Dit is echter nergens vastgelegd. En ik vraag mij af hoe dat te doen? Daar is

toen ook een beetje discussie over gekomen van, hoe moeten we dit vastleggen? Want in de APV van Gooise Meren staat dat kappen vrij is sinds kort. Dus je kunt dat nu wel vertellen maar zodra dat die mensen die huizen en ze willen de bomen weg hebben, dan kan dat zonder vergunning gedaan worden en dan heeft niemand er meer zicht op. Ons voorstel is om in alle APV's van de drie gemeenten vast te leggen, dat gebeurt in meer gemeenten, dat specifiek voor dit gebiedje een niet kappen, er is toch een apart bestemmingsplan, een niet kappen tenzij gaat gelden en dan heb je dit volledig afgedekt voor alle drie de gemeenten. En als laatste, bij de moties en amendementen over de hoogte van de gebouwen, hebben wij destijds afgesproken die 18 meter accenten hè. En ik zou heel graag willen dat dus die 10 procent hiervoor niet gaat gelden zodat 18 meter ook 18 meter is, zoals de afspraak. En dat kan heel goed want het zijn zes verdiepingen, dus dat is ... En als nabrander, wij moeten alles goed vastleggen want dit traject loopt zeker nog tien jaar. En iedereen hier kan nu hele goede bedoelingen hebben, maar alles wat niet vastgelegd wordt, dat bestaat niet. Dus alles wat wij willen zullen we goed moeten vastleggen. En nog een nabrander, einde van de middag kwamen er nog wat technische, de beantwoording van de technische vragen ook van Gooise Meren binnen. En daar werd gesproken over het rapport van de onderdoorgang bij het knooppunt Crailo. Daar werd gezegd, ja, die hebben jullie al gekregen. Nou, Gooise Meren waarschijnlijk wel, maar Laren niet en die zouden we nog heel graag willen krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mevrouw Timmerman. Dat is een stortvloed van vragen. Ik hoop dat het college in staat is, met de ambtelijke staf, om hier een adequaat antwoord te formuleren. Het woord is aan wethouder Stam.

De heer Stam: Het zijn er nogal wat, ik ga zo dadelijk vragen of mijn rechterbuurman daar een antwoord op kan geven. Inmiddels is de heer Zeegers weg want die spoedt zich naar een andere bijeenkomst, en ik verwacht zo dadelijk de heer Nieuwenhuizen, en we gaan hoger want die is de directeur van de GEM tenslotte. Ja, als ik alle vragen die natuurlijk volstrekt goed zijn en goed om gesteld te worden, daar zat ik me wel bij af te vragen, je zult maar binnenkort de minister van Wonen worden, die moet zorgen dat er 400.000 woningen in Nederland komen. En als je bij elke keer dat er 600 woningen moeten worden gebouwd, al die problemen tegenkomt die wij nu tegenkomen, dan wens ik haar of hem veel succes. Om maar aan te geven hoe lastig het is om te gaan bouwen in dit landje. Nog even terug, dan gaan we even terug dalk naar het bestemmingsplan en de MER. De ecowall, daar wil mevrouw Loman nog wel even wat over zeggen. Volgens mij, die 10 procent, om daar nog even op in te gaan, restrictie niet hoger dan 18 meter. Volgens mij in een vorige sessie met de drie raden is volgens mij toegezegd al dat wij ons altijd zullen beperken tot de zes verdiepingen. En er zijn redenen om eventueel wat ... Wij willen niet graag gebruikmaken van die 10 procent maar het zou kunnen dat je bijvoorbeeld doordat je een parkeergarage wil aanleggen, daaronder je misschien een half verhoogde begane grondverdieping krijgt. En dan zou je misschien wat, een meter erbij willen doen. En die mogelijkheid wil ik graag, willen wij graag behouden. Dan wil ik graag het woord geven aan de rechterbuurman, voordat jij als eerste gaat. Wil jij als eerste?

De voorzitter: Mevrouw Loman.

De heer Stam: Mevrouw Loman als eerste, ...

De voorzitter: Mevrouw Loman als eerste. Mevrouw Loman, het woord is aan u.

Mevrouw Loman: Goed, nog eventjes over de ecowall. In bijlage 27 van de stukken die bij het ontwerpbestemmingsplan zaten, die in de gebruikelijk plannen te lezen is en terug te vinden is, is gezegd dat een bouwhoogte van 3,60 meter voor de ecowall voldoende is. Dat is zeg maar om het licht te, ja, migreren, et

cetera. En als voorwaarde is in het bestemmingsplan opgenomen, dat er een voorwaardelijke verplichting is dat eerst die ecowall moet worden gerealiseerd voordat de woningbouw of bedrijven worden gerealiseerd. Dus op die wijze is gezegd, die 3,60 meter is voldoende. In het bestemmingsplan zit de mogelijkheid om hem naar 5 meter te doen. Dus blijkt bijvoorbeeld later dat 5 meter toch nog noodzakelijk is, dan zou dat altijd kunnen, maar uit de stukken blijkt nu, 3,60 is voldoende qua hoogte. Dan dat stukje met die 13 meter en dat appartementengebouw op dat Larense grondgebied. Als je op ruimtelijke plannen kijkt, zie je kruisjes en een hokje, ik wil best straks ook even laten zien maar ik heb het hier in beeld. Dan zie je dat dat stukje naar 13 meter moet, en daar is per ongeluk voor het Larense deel nu 10 meter opgenomen. Terwijl als je precies daarnaast klikt, wel voor het Hilversumse deel 13 meter is meegenomen. Ik zit even verder te kijken. Toekomstig beheer zijn we inderdaad mee bezig. We zijn nog lang niet aan het bouwen, maar we zijn wel al bezig met de drie gemeentes, hoe gaan we dat beheerplan et cetera opnemen? Volgens mij heb ik dan alles en pak jij hem nu hè?

De voorzitter: Mijnheer Ten Damme zal nu het woord. Mijnheer Ten Damme.

De heer Ten Damme: Ja, voorzitter, ik sluit gelijk even aan op het bedrijventerrein, direct naast ecowall. De vraag was, hoe zit dat met de zwaarste bedrijfscategorieën? Nou, in de regels van het bestemmingsplan is juist geregeld dat de bedrijven zich moeten verhouden tot wonen en natuur. En dat geldt op een aantal aspecten op geluid en op lichtuitstoot. Dus eigenlijk is dat juist nu al geregeld, dat bedrijven zich moeten beperken, niet zozeer in de bedrijfsvoering maar wel in de externe factoren. Dat is een eigenlijk ook typisch iets wat het bestemmingsplan verbrede reikwijdte, eigenlijk een nieuw ... ten opzichte van traditionele bestemmingsplannen. Dus juist natuur wordt daar maximaal in beschermd. U had een aantal vragen over stikstof, heeft de commissie MER inderdaad ook een opmerking over gemaakt. De commissie MER heeft ten eerste gezegd, u moet wel de laatste release van het programma, dat heet RES, dat moet u gebruiken. Nou, dat is ook zo. Daarom is de stikstofberekening opnieuw uitgevoerd. Dat was al gebeurd in twee fases, de gebruiksfase en de realisatiefase, dus dat was eigenlijk al doorgerekend. Dat zit ook bij de stukken, de nieuwe berekeningen. Stikstof gaat dus niet alleen over de eindfase maar gaat ook daadwerkelijk over de realisatiefase. We hebben juist in de RI-bespreking stikstof niet een voorschot genomen op de toekomst. Zo hebben wij bijvoorbeeld niet rekening gehouden met het elektrische rijden, dus mobiliteit is juist op een traditionele manier benaderd, wetende dat er sprake is van elektrisch rijden in het gebied. Er is ook voor de realisatiefase heel terughoudend gerekend met elektrisch materieel zoals dat nu op dit moment eigenlijk ook al toegepast wordt. Wetende dat ook de komende jaren daar nog veel ontwikkeling in zal plaatsvinden. Dus eigenlijk is juist heel behoudend stikstof benaderd. De 590 woningen, commissie MER is bang voor de desastreuze gevolgen. Nou, ik herken die woorden overigens niet van de commissie MER, maar de commissie MER heeft eerder in de voorfase gezegd, ja, de raad heeft gekozen voor 500 woningen, maar wij willen eigenlijk, ook om de effecten op natuur nog eens beter uit te lichten, juist de extremen opgezocht hebben. Dus juist weinig woningen en juist heel veel woningen om die effecten beter te kwalificeren. Dat is ook in de MER gebeurd. Kunt u ook in de MER-rapportage lezen, dat dat op die manier is benaderd. Dat het onduidelijk is hoe er gemonitord is, nou, het is waar, commissie MER heeft gevraagd van, u moet wel aandacht geven aan het onderwerp monitoring. Hoe gaat u dat doen, eigenlijk rondom twee onderwerpen. Mobiliteit. Nou, mobiliteit, daarvan is ook gezegd, er is voor mobiliteit gekozen voor een beleidsregel, die ook ruimte laat, ook om de komende jaren, mocht de maatregelen onvoldoende zijn, dat er nog aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Maar daarbij aangevend is dat parkeerplaatsen eigenlijk het sluitstuk is van het mobiliteitsconcept en niet het begin, dus het gaat eigenlijk over het faciliteren van elektrisch rijden. Het gaat over deelauto's, een concept dat dat ook daadwerkelijk draait op het moment dat er mensen gaan wonen, zodat er eigenlijk maximaal aan gedaan wordt om dit concept te kunnen laten werken. Maar heeft de

commissie gezegd, hoe zit het dan qua aantal parkeerplaatsen ten opzichte van de traditionele normering? Dat klopt, traditioneel zou je veel meer parkeerplaatsen nodig hebben. Daarvan is, natuurlijk ook eigenlijk aangegeven, ja, juist aan het begin van het gebied wordt gekozen om het parkeren te concentreren in een parkeergarage, waardoor er ook veel meer gebruikgemaakt kan worden van het delen van parkeerruimte. Dus dat er onnodig lege parkeerplaatsen in het gebied aanwezig zijn, nee, dat wordt eigenlijk geconcentreerd in het parkeren in het entreegebied van het plangebied. In dat kader is ook het woord reuring gebruikt, dat klopt, maar reuring moet u daar wel zien is van, dat eigenlijk het hele gebied juist weinig voorzieningen kent. En de noodzakelijke voorzieningen, dat die juist in het entreegebied van het plan worden gerealiseerd, dat daar dus iets meer ruimte is voor reuring. Dat wil niet zeggen dat dit plangebied daarmee heel veel voorzieningen kent en heel veel evenementen of dat soort dingen, want dat is nou juist eigenlijk maximaal beperkt.

De voorzitter: Mevrouw Loman wil graag iets toevoegen. Mevrouw Loman.

Mevrouw Loman: Mevrouw Timmermans had nog een vraag over de bijlagen van die onderdoorgang, die is vanochtend naar de griffie gestuurd en volgens mij is die mail doorgestuurd met die bijlage. Die zat bij de beantwoording.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Voorzitter, mag hierop antwoorden?

De voorzitter: Ja, dat mag.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Die is vanmiddag binnengekomen bij de beantwoording van de technische vragen.

De voorzitter: Ja, klopt.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Maar daar stond ook in de beantwoording van de technische vragen, die heb ik nog even snel door gescand, daar stond dat de gemeente Gooise Meren al veel eerder het rapport hebben gekregen. En mijn vraag was, waarom hebben wij hem niet gehad?

De voorzitter: Ja, oké. Mevrouw Loman.

Mevrouw Loman: Kan ik geen antwoord op geven.

De heer Stam: Het lijkt me duidelijk dat, mocht dat gewoon het openbaar stuk zijn, dan hoort dat ook aan de raad te worden toegestuurd. Zeker als het in Gooise Meren ook is gebeurd. Dus daar zal voor worden gezorgd, als het al niet gebeurd is.

De voorzitter: Goed, we hebben die beantwoording gehad in eerste instantie. Het woord is aan ...

Mevrouw Loman: Ik ga het even vragen, '...'.

De voorzitter: Wilt u nog nadere toevoegingen doen, mevrouw Loman of nee? Dan zijn we nu toe aan mijnheer Grunwald, D66.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. De buurtschap Crailo is een plan, een integraal plan waar we gaan voor goede verhoudingen tussen groen, bouw en infrastructuur. Inmiddels zijn we een stuk gevorderd op het

pad. Het wordt allemaal wat complexer en zo links en rechts komt daar ook wel wat druk op te staan, dat maakt het niet makkelijker om alles goed te blijven volgen. Maar het is in ieder geval zo dat wij van D66 ons daar wat zorgen over maken, of dat nog allemaal binnen de kaders blijft die we ooit eens met elkaar hebben vastgesteld? In ieder geval willen we even ingaan op de natuurwaarden die belangrijk zijn, en de bouwhoogtes. Allereerst wat betreft waar we vanavond mee bezig zijn namelijk het vaststellen van bestemmingsplannen. Elke gemeente of deelnemende gemeente doet dat voor zichzelf. Nou is het best mogelijk dat er via moties en amendementen daar wat wijzigingen in komen. En daarbij gaat de vraag dus eigenlijk, wie houdt dat in de gaten, dat dat allemaal nog wel op elkaar aansluit en dat we dus niet drie hele verschillende bestemmingsplannen uiteindelijk hebben die elkaar misschien op onderdelen bijten? Dat is het eerste. Het tweede is dat in ieder geval wij, zoals al eerder is ingebracht, ook wel willen vasthouden aan die 18 meter bouwhoogte, dat dat in ieder geval niet boven de boomtoppen uitkomt of boven de boomtoppen uitkomt want dat is geen gezicht. En als je de mogelijkheid inbouwt, dan kan je daar bijna donder op zeggen dat het dan ook gebeurt, dat we van die mogelijkheid gebruikmaken. En ja, dan zitten we dus weer met zoiets. Verder heeft TAUW een milieueffectrapportage opgesteld, daar zit een effectbeoordeling in en dat lees ik heel even voor. De noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen en of het aanvragen van een ontheffing betekent niet per definitie dat er geen werkzaamheden mogelijk zijn. Werkzaamheden aan locaties zonder beschermde functies kunnen mogelijk wel plaatsvinden. Geadviseerd wordt om gedurende de gehele voorbereidings- en uitvoeringsfase ecologische projectbegeleiding toe te passen. Hierbij wordt een ecooloog actief betrokken om te beoordelen of werkzaamheden wel of niet uitgevoerd kunnen worden, en of eventueel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Dus daar liggen blijkbaar nog een aantal vragen die nog niet opgelost zijn. Mijn vraag hierbij is van, nou ja, zijn ze wellicht inmiddels opgelost? En zo niet van, hoe wordt hiermee verder omgegaan en hoe wordt gegarandeerd dat hieraan tegemoetgekomen wordt? Vervolgens heeft de commissie MER daar ook zijn licht over laten schijnen. En daar is eigenlijk ook wordt vastgesteld, en dat lees ik ook even voor, de commissie signaleert bij de toetsing van de [REDACTED] dat er op enkele punten informatie ontbreekt die essentieel is om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming over de bestemmingsplannen voor Crailo. Het gaat om de volgende punten. Nou ja, dat kunt u zelf nalezen. Dus mijn vraag is, ja, wat is de stand van zaken hiervan? Hoe wordt hiermee omgegaan? Hoe wordt gegarandeerd dat aan die punten tegemoetgekomen wordt in deze? Vervolgens wordt voor vanavond ook vastgesteld dat de financiële stukken nu niet aan de orde zijn en daarmee akkoord te gaan. Waarvan ik dan denk van, ja, maar dat is natuurlijk wel enorm belangrijk, als je dus de nu voorliggende stukken vaststelt, dat je dus ook de financiële consequenties weet en kaders waarbinnen dat allemaal moet plaatsvinden. En daar is dan voor 2 juni een bijeenkomst voor gepland, dat is dus na de aanstaande raadsvergadering. En ik vraag me af of dat niet veel te laat is en of hier het paard niet vanaf de staart opgetuigd wordt? Maar goed, dus daar zou ik graag een antwoord op willen hebben hoe daar tegenaan gekeken wordt? In zijn totaliteit, als ik al mijn vragen bij elkaar neem, kom ik eigenlijk ook tot de vraag van, ja, is het wel zinvol dat we in deze volgorde nu besluiten nemen volgende week? Ik denk dat we even eigenlijk eerst antwoorden zouden moeten hebben op de vragen die hier gesteld zijn, zodat we dus een totaal zicht hebben op het project in deze, en dat dan inderdaad een goed besluit genomen wordt. Dit om te voorkomen dat we nu iets besluiten en dat er achteraf weer gezegd wordt, ja, maar u hebt toen ingestemd met het bestemmingsplan dus nu mogen we 18 meter plus 10 procent bouwen. Of u hebt ingestemd met het geheel dus ja, de natuur die moet dan maar even wijken want het is voor ons noodzakelijk, om welke reden dan ook, om hoger, breder, dieper te bouwen. Ik weet het allemaal niet. Dus dat zijn dan die vervelende dingen die altijd achteraf komen, als je de dingen dus niet integraal kunt bekijken maar als ze dus op een niet juiste opeenvolging besloten worden. Dus wij vragen ons echt wel af of dit wel een goede manier van is? Dan heb ik nog twee praktische dingen die ik even wil aanhalen. Allereerst betreffende de ecowall, die wordt aangelegd, daar komen zonnepanelen op, dat is heel mooi. Maar in het bestemmingsplan is er ook de mogelijkheid om voor die ecowall vervolgens bomen te

planten. De vraag is, is dat opgemerkt? En de tweede, is dat oké? Want als die zonnepanelen daarop zitten en de bomen groter groeien, dan heb je daar niet meer zoveel aan. Dus dat is een punt. En het tweede is, dat heb ik een tijdje geleden al eens aangehaald, en ik vind dat toch wel belangrijk. De buurtschap komt dus eigenlijk in een heide, in een natuurgebied, een heidegebied te liggen. Nou hebben we dus qua weersomstandigheden tegenwoordig te maken met wateroverlast maar ook grote periodes van hele erge droogte. Ik heb toen aangehaald, ja, het wordt een ecowijk, en volgens mij is het dan niet zo gepast om degene die daar kavels kopen en huizen bouwen, in de gelegenheid te stellen ook open haarden aan te leggen. Dat is toen, daar is toen op gereageerd met, nou, dat moet maar te zijner tijd in de APV geregeld worden. Nou, dat vind ik prima, maar ik vind het zelfs een must dat het geregeld wordt uiteindelijk. Maar ik vind ook wel dat voordat mensen iets kopen, dat ze moeten weten dat dit een ding is. Want ik kan me heel goed voorstellen dat je dus op die plek, met heel groot brandgevaar, dus dat absoluut niet moet toestaan. Dus in mijn beleving kan het niet anders dan dat dat verboden wordt, in die zin. En dan moeten mensen die dus kavels kopen dat gewoon van tevoren weten. Anders heb je natuurlijk weer de ellende achteraf, ja, maar ik heb al geïnvesteerd en dus, dit soort dingen. Dus ik zou eigenlijk wel een toezegging willen dat dit bij een koopovereenkomst aangemerkt wordt, en ik ga ervan uit dat dat dan inderdaad ook te zijner tijd op zijn minst in de APV geregeld wordt. Dus dit zijn mijn punten en opmerkingen. Bedankt.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Grunwald. Het woord is aan mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, een paar algemene opmerkingen voordat ik het woord weer aan de burens geef. Wij hebben volgens mij over de vraag van open haarden, is ook in het webinar gezegd dat wij ons zullen houden aan landelijke regels die hier gelden of moeten gaan gelden. Op zichzelf heeft u natuurlijk gelijk, dat binnen het gebied enig gevaar op brand zou kunnen ontstaan door open haarden. Maar ik hoef u toch maar te wijzen op het feit dat we tot voor kort een houtzagerij in het dorp hadden en daar hadden we veel meer, hadden we grotere branden dan vermoedelijk ooit op de Crailo zouden kunnen ontstaan. En om nog maar niet te spreken over het feit dat de hoeveelheid rieten kappen die we in het dorp hebben, toch ook enigszins een gevaar zouden kunnen opleveren voor open haarden. Dus om nou voor Crailo hele specifieke regels te gaan maken, dat lijkt me niet verstandig. Dat geldt ook voor houtrook en dat soort dingen, houtkachels en dat soort dingen. Daarvan hebben we gezegd, ja, het is toch aan de landelijke overheid en we wachten maar weer gespannen af wat dat weer gaat opleveren. Maar om daar landelijke regels voor te maken want anders kom je in een heel merkwaardig proces terecht natuurlijk dat je voor Crailo afspraken zou willen maken terwijl dat misschien even goed voor het centrum van Laren zou kunnen gelden of misschien nog wel belangrijker zou kunnen zijn. Wat betreft de ecowall en de bomen, het is niet zo dat op de ecowall de zon ... Dat de zonnepanelen op een ecowall komen te staan, de zonnepanelen komen naast de ecowall. En de bedoeling is dat onder die zonnepanelen, dat er een soort pergola ontstaat waar je kunt parkeren. En het is natuurlijk het allergrootste belang, en u moet er toch vanuit gaan dat we dat goed in de gaten zullen houden, dat we zullen zorgen dat die zonnepanelen ook functioneren. Want op het moment dat we daar gehinderd worden doordat er bomen staan, dan zullen we, A, zullen we dan kijken of dat nodig is om daar bomen te houden, maar we zullen er zeker geen bomen planten als we geen zon kunnen ontvangen op de zonnepanelen. Uw vraag over coördinatie en om nu al in te stemmen. Kijk, ik vind zelf, maar ik geef het maar aan als mijn eigen opvatting, ik vind dat we ... Ik loop dit proces zelf al mee vanaf 2016, '17, inmiddels dus vijf jaar. Ik moet zeggen dat het zowel qua overleg met de raden in het algemeen, in een ingewikkelde constructie. Want u moet zich voorstellen dat we met drie colleges te maken hebben, drie gemeenteraden. We zitten in niet eens de gemeenteraad, er zijn commissies waar we mee te maken hebben. Met een enorme hoeveelheid participatie die we op hebben getuigd, met bewoners die er in de buurt wonen en die bepaald ook niet op hun mondje zijn gevallen. Dat we stap voor stap bezig zijn om dat hele proces op een zorgvuldige manier af te wandelen.

En op dit moment op een punt zijn aangekomen dat we toekomen aan een bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan. Dat is de raad natuurlijk al, laat ik zeggen, al jaren bekend, dat we op die manier de processen ingaan. En als u het heeft over, ja, dan wil ik eigenlijk weten wat de uitkomst is van de exploitatie? Ja, dat is natuurlijk, wij hebben ervan gezegd, vorig jaar of het jaar daarvoor is er een exploitatie met de raad overlegd. Toen is door de raden gevraagd, kom eens met een nieuwe exploitatie. Daar hebben we gezegd, in het licht van corona is dat heel erg lastig. En ons uitgangspunt is altijd geweest, en zal wat mij betreft altijd blijven, dat ze proberen in ieder geval een positief saldo te hebben op de exploitatie zonder dat wij terechtkomen in een race tot de top, waar we zoveel mogelijk maximalisatie van de winst willen maken. Dat is de bedoeling niet, dat is nooit de bedoeling geweest. Maar ik kan me ook niet voorstellen dat, ik kijk maar even naar mijn geachte collega die over financiën gaat, het is ook niet de bedoeling dat we daar met elkaar grote verliezen in gaan maken. Het is op zichzelf natuurlijk, ook zeker voor een gemeente als Laren, een nogal groot proces. En we willen proberen dat op een nette manier te doen. En ik denk, op het moment dat u begin juni de discussie over de exploitatie gaat hebben, dat u heel goed zult kunnen zien dat dat, ook datgene wat u gaat besluiten in het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan, op heel verantwoorde wijze zijn weg heeft gevonden, ook in de cijfers. Maar mag ik jullie ...

De voorzitter: Mevrouw Loman heeft het woord.

De heer Stam: Op andere vragen een antwoord vragen.

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Loman: Ja, een aantal dingen. Bij de stukken zat een planning over het vaststellen van het hele proces wat we gaan hebben. Volgende week wordt er geen besluit genomen om dit bestemmingsplan vast te stellen, dat is pas in de gezamenlijke besluitvormingsraden van 7 juli. Dus dan hebben we zeg maar de behandeling van de Grex op 2 juni ook al gehad. Dan de zorgen van, hoe gaan we moties met elkaar afstemmen, want hoe past dat dan als we andere besluiten nemen? Ook daarvoor zijn we in gezamenlijke sessies. Ik heb hier de deadline voor het aanleveren wanneer de moties is, en zeg maar de bespreking voor de moties, dat is dan op 15 juni. Dus op die manier proberen we net als de vorige keer bij die moties weer die afstemming met andere gemeentes te hebben. Met betrekking tot die bouwhoogte, dat vasthouden op die 18 meter. Het is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders dan om te zeggen van, nou, gaan wij iets afwijken. In een bestemmingsplan staat standaard altijd op 10 procent, maar als college dat gaat afwijken, dan doen ze dat natuurlijk wel gemotiveerd en moeten daar redenen voor zijn. Een van die redenen om het niet toe te passen kan zijn dat de boomhoogte, ik noem maar wat, al 18 meter is en dat we niet het gebouw hoger dan de boomtoppen willen hebben. Dus dat zijn redenen en bevoegdheden om te zeggen, nou, we gaan die afwijking, ook al staat die in het bestemmingsplan, niet toepassen. Ik denk dat ik dan alles beantwoord heb.

De voorzitter: Mijnheer Ten Damme.

De heer Ten Damme: Volgens mij staat er nog één vraag open, dat ging over de MER en de ecologische begeleiding. Blijkbaar zijn nog niet alle vragen opgelost. Nou, wat de commissie MER constateerde, dat niet alle natuuronderzoeken waren bijgevoegd, dat is bij de antwoordnota nu gebeurd. Er is namelijk heel veel onderzoek gedaan rondom ecologie, en die stukken zijn inmiddels nu allemaal gedeeld. Betekent dat er dan helemaal niets meer hoeft te gebeuren? Nee, dat is natuurlijk niet zo. In het kader van het bestemmingsplan zijn alle onderzoeken afgerond en is geconstateerd dat natuur niet in de weg staat om dit bestemmingsplan vast te stellen. Maar uiteraard moeten er natuurlijk nog natuurvergunningen worden aangevraagd, waarvoor

ook bijvoorbeeld die ecologische begeleiding een elementen kan zijn, hoe '...' je dan, dat je je houdt aan de gestelde voorwaarden? Dus na het bestemmingsplan worden ook weer nog vergunningen aangevraagd om te kunnen realiseren en daar horen ook weer voorwaarden bij.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan Larens Behoud, mijnheer Loeff. O, nee, pardon, neem me niet kwalijk. Excuus. Ja, het woord is nu ...

De heer Van Goozen: De heer Van Goozen, dank u. Ja, we hebben het allemaal kunnen zien, het is natuurlijk een prachtig plan, een mooi boekwerk erbij. Het is allemaal veelbelovend groen. Ik hoop dat we dat ook in de toekomst in uitvoer zien. Veel vragen zijn al gesteld, ook wij hechten ons heel erg aan die 18 meter natuurlijk, daar gaan we graag mee met mevrouw Timmerman en met de rest van de partijen, laten we dat gewoon vastleggen en geen centimeter eroverheen. Ik heb nog wel een vraagje over de bomen. Er werd gesproken over het feit dat er veel bomen waren zonder toekomstwaarde. Dat betekent dat die, wat mevrouw Timmerman al aanhaalde, dat die dan eventueel zomaar gekapt zouden kunnen worden. Ik zou graag zien dat we daar iets van vastleggen, dat dat in het bestemmingsplan, dat als er bomen gekapt worden, dat er opnieuw geplant wordt. En dat gaat met name over de private erven. En zeker als je dan praat over kavels van 800, 900 meter, dan zullen er wat bomen sneuvelen als dat de vrije hand krijgt. Ik had ook nog een vraagje over de zonnepanelen op de daken van de bedrijven. Daar staat dat dat een wens is maar wordt dat een wens of wordt dat een eis? Want als dat een eis wordt, kan je dat dan vastleggen? Dat zou wel mooi zijn natuurlijk, ook voor het groen gebeuren. In diezelfde periode dat we dit gaan ontwikkelen, gaat ook volgens mij Blaricum het Tergooi terrein ontwikkelen met een lichte vorm van bedrijvigheid. En hoe denkt het college daarover, krijgen we daar heel veel last van, zit daar concurrentie in? Er zijn natuurlijk wat bedrijven zeg maar ingetekend in het Crailo verhaal. En als daar straks aan de overkant van de weg opeens een hele andere optie komt, dan zou dat misschien schade kunnen berokkenen. En als laatste had ik nog dat er ergens staat dat het Larense deel van het Gebed zonder end, dat daar een, zeg maar een, hoe stond het ook alweer, een kleine vorm van verkeer toegestaan zou kunnen worden. Het GNR maakt zich daar ook zorgen over en wij eigenlijk ook, dat als dat klein stukje Laren toegang krijgt voor verkeer, dat dat dan niet meteen doorgezet wordt naar Hilversum en dat we alsnog een geasfalteerde route naar het Media Park hebben. Dat was het wat mij betreft.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de wethouder. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, ik dacht zelf dat, maar het wordt nu even nagekeken, heeft het Gebed zonder end een Larens deel? Nou, gelukkig maar, gelukkig maar.

De heer ...: U komt hier niet vandaan.

De heer Stam: Het is meer een schietgebedje volgens mij dan een gebed zonder end. Maar ja, volgens mij ligt in het bestemmingsplan heel duidelijk vast wat daar moet gebeuren, en een van de uitgangspunten is, aan het Gebed zonder end mag niet getornd worden. Dus ik verwacht zelf, en u weet zelf dat er heel veel gedoe altijd is geweest rondom plannen die Hilversum had, om op wat voor manieren dan ook allemaal het Media Park te ontsluiten. Ik geloof zelfs dat, nou, ik zou niet zeggen dat mijn '...' erop gesneuveld is, maar het is wel iemand die daar grote problemen mee heeft gekregen. En ook de laatste keer in het hele plan wat ze nu weer hebben ontwikkeld, heeft volgens mij de wethouder in Hilversum ook weer aangegeven dat ze dat onmiddellijk terugtrekken, althans dat deel van de plannen. Dus ik, laat ik zeggen, we moeten erop toezien dat dat Gebed zonder end inderdaad het Gebed zonder end blijft zoals het is. Ja, Tergooi, dat is een interessante vraag natuurlijk. De vraag in hoeverre de ontwikkeling van Tergooi met Crailo, invloed heeft op de ontwikkeling van Crailo. Nou zitten we denk ik wel wat voor op de ontwikkeling van Tergooi. Ik vind wel dat, en dat proberen we

ook te doen met bijvoorbeeld de ontwikkeling van de knoop, de knoop waar mevrouw Timmerman het net over had, om zoveel mogelijk te kijken of we daar gemeenschappelijk in kunnen optrekken. Want als daar een goede verbinding komt tussen, onder de A1 door, dan heeft dat net zo goed voordelen voor Crailo als voor de ontwikkeling van Tergooi. Maar ik vind wel dat we moeten proberen, en ik verwacht de heer Nieuwenhuizen hier maar misschien komt die nog, maar dat, ik denk dat het sowieso nuttig is dat we heel goed contact onderhouden met Tergooi over hun ontwikkeling daar en dat niet helemaal los van elkaar doen alsof we elkaar niet kennen. Van de ene naar de andere kant, dat gebeurt volgens mij ook niet. De hele bedrijvigheid op Crailo is in het bijzonder een wens geweest van Hilversum. Hilversum heeft indertijd een pleidooi gehouden om te zorgen dat hun, laat ik zeggen, de wat meer laaggeschoolde arbeid, dat die niet helemaal weg zou vloeien uit Hilversum en dat er ook gelegenheid zou zijn om de bedrijvigheid binnen de kring van Hilversum zelf te ontwikkelen. Want waar Hilversum altijd bang van is geweest, is natuurlijk dat, ik noem maar wat, Hunkemöller is een bekend voorbeeld, ja, daar is een grote werkgelegenheid. Maar op het moment dat die om wat voor reden dan ook naar Zeewolde vertrekt, ja, dan betekent dat ook dat daarmee voor Hilversum in ieder geval, ik begrijp dat ook wel, dat er hele ongewenste effecten zouden kunnen gaan ontstaan op de hele economische en sociologische ontwikkeling van Hilversum. Daar is Gooise Meer en Laren, zijn uiteindelijk bij de eerste ontwikkelingen daar ook in meegegaan. De rapporten die ik heb gezien over de vraag naar bedrijvigheid, geven aan dat er een behoorlijke vraag is in de regio naar die bedrijventerreinen. Maar ik ben het met u eens dat we daar goed naar moeten kijken. En dat ik in ieder geval zal bevorderen dat de dialoog met Blaricum en de ontwikkeling van Tergooi ook op gang is en op gang zal blijven. Dan de vraag die ook mevrouw Timmerman heeft gesteld, veel bomen zonder toekomstwaarde. Ja, ik heb daar op dit moment geen antwoord op, ik weet niet of jullie daar een antwoord op hebben? Ik weet niet, kijk, het is natuurlijk niet zo dat, we moeten inderdaad oppassen dat niet Gooise Meer een heel ander regime heeft als Laren of andersom, en dat heeft natuurlijk met het totale beheer van het hele terrein te maken. Dat gaat ook over bestrating of opruimen of riolering als het nodig is en ga zo maar door. En daar hoort ook natuurlijk de manier, hoort ook bij hoe je met bomen omgaat. En dat kun je niet even in een APV'tje regelen vermoed ik, dus ik denk dat we daar wel wat over te zeggen hebben. Maar misschien dat we ... Dan nog één punt over die 18 meter. Ja, wij zouden heel graag vast willen houden aan een zekere mogelijkheid voor het college om daarvan af te wijken, dat geeft mevrouw Loman ook net al aan. Ik heb al eerder aangegeven, en ik weet niet in hoeverre dat zo in het bestemmingsplan precies is terechtgekomen, dat we willen zeker niet hoger gaan dan zes verdiepingen. Daar ligt dus al een soort '...' op dat systeem. En daarmee kun je ook niet één, twee, drie naar 10 meter, 10 procent dus 2 meter erbij. Dan krijg je allerlei ... Maar, en overigens is het zo dat die 18, die 10 procent dus niet geldt zoals ik het goed begrijp, niet in Laren maar alleen in Gooise Meren en Hilversum, voor die 18 meter. Maar dus ...

De voorzitter: Mijnheer Ten Damme, wilt u nog iets toevoegen? Mijnheer Ten Damme.

De heer Stam: '...'.
...

De heer Ten Damme: Ja, ik wilde met name rondom wonen nog even een toevoeging doen. De heer Zeegers had in de informatieve bijeenkomst vorige week ook ... O, is die ... Ja. Heeft de heer Zeegers vorige keer in de toelichtende bijeenkomst al gezegd dat er een inventarisatie plaatsvindt van de waardevolle bomen. Dus daar vindt eigenlijk aanvullend onderzoek al naar plaats, welkom bomen dienen gehandhaafd te worden. Het zal niet zo zijn dat alle bomen in het gebied inderdaad gehandhaafd kunnen blijven, maar tegelijkertijd wordt er ook veel, er worden een groot aantal bomen toegevoegd. Bijvoorbeeld, er wordt eigenlijk een nieuwe laan aangelegd in het gebied. Plus, in de uitgifteovereenkomst wordt ook aangegeven dat het casco, de vrije kavels

die krijgen een groen casco en daar horen ook bomen in thuis en daar wordt ook vastgelegd dat daar bomen gehandhaafd moeten worden.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Loman.

Mevrouw Loman: Ja, nou, we hebben even nagekeken, Gebed zonder end raakt Laren niet, kreeg ik door. En met betrekking tot Tergooi, de GEM Crailo heeft ook regelmatig overleg met zeg maar de projectontwikkelaar van Tergooi, over de ontwikkeling daar. En natuurlijk hebben wij dat, ja, de BEL heeft als voordeel dat die ook Blaricum bedient, heb ik dat ook intern met mijn collega die over Tergooi gaat.

De voorzitter: Oké. We hebben nu een eerste ronde gehad. Is er behoefte aan een tweede ronde of gaan we denken dat we bij de komende raad ... Ja? Dan gaan we in ieder geval nog ...

De heer Van Goozen: Voorzitter, ik had nog één vraag over ...

De voorzitter: O, u had nog één vraag. Ja.

De heer Van Goozen: De zonnepanelen op de bedrijven.

De voorzitter: Zonnepanelen, de zonnepanelen waren nog niet beantwoord. Ja. Mijnheer Ten Damme.

De heer Ten Damme: Over het vastleggen van zonnepanelen. Nou ja, uitgangspunt voor het gebied is dat het energie moet genereren, en dat betekent dat er een behoorlijke hoeveelheid zonnepanelen in het gebied aangelegd gaan worden. In het onderzoek eigenlijk, in de opmaak naar straks de realisatie wordt er ook gekeken naar een energiecorporatie zodat er een bundeling van de energie plaatsvindt. En dat aspect wordt ook weer via de uitgifteovereenkomst of koopovereenkomst vastgelegd. Maar dat is nog eigenlijk voor het gevolg, dat wordt dus niet hier in het bestemmingsplan vastgelegd, dus dat is eigenlijk in de realisatiefase waarin dat thuishoort.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we nu nog een tweede ronde begrijp ik, daar is nog behoefte aan. Wetende overigens dat er volgende week ook een raadszitting plaatsvindt waar ook nog opmerkingen gemaakt kunnen worden. Maar goed, u wilt nog graag een tweede keer. Ik begin bij de heer Vos, en ga dan langs die kant. U vindt het niet erg, mijnheer Vos, om te beginnen? Ik denk dat ik nu ... We gaan wisselen wat dat betreft, dus bent u aan zet.

De heer Vos: Ik dank u ongelooflijk, mijnheer de voorzitter. Dat vind ik heel fijn.

De voorzitter: U bent aan zet en mogelijk voor een korte interventie zodat we haast kunnen maken.

De heer Vos: Ik kan niet beloven dat ik kort ben. Ik beloof nooit dingen die ik niet waar kan maken. Ja, er zijn, het kan best aan mij liggen, maar dan moet u mij maar corrigeren als dat zo is, maar ik probeer altijd mijn vragen heel concreet te maken, en misschien dat ik maar voortaan dan gebruik moet maken van de schriftelijke vragen in de raad of zo, dat ik ze dan wel beantwoord krijgt want ik heb geen antwoorden gehoord. Dus ik ga ze zo direct nog even herhalen. Er moet mij wel van het hart dat ik vroeg wat er voor een toekomstvisie was en de wethouder geeft aan dat het echt een fantastisch plan is en ik mag dat niet ronkend noemen. Nou, als we het inmiddels over een bouwhoogte hebben van meer dan zes verdiepingen, dan is er wel een beetje water bij de wijn gedaan volgens mij, als het gaat over groen en wonen in de natuur. Maar goed, dat is een interpretatie mijnerzijds, dat is ook geen vraag hoor. Mijn vragen waren wel de volgende, en

ik zal ze toch dan proberen om ze kort te herhalen, op verzoek van de voorzitter. Het ging over mobiliteit, over auto's, en of er dan meer parkeerruimte zou moeten komen omdat men daarom vraagt, als mensen met kindertjes komen en zo, of dat men kiest voor het juist inkrimpen van de ruimte voor het blik, omdat we dan andere mensen krijgen die daar gaan wonen. Waar kiest de wethouder en de GEM voor? Dat was mijn vraag. De tweede vraag die ik helaas niet beantwoord heb gekregen, in hoeverre is er nagedacht over het feit in de toekomst als er iets verandert aan de A1? Bijvoorbeeld met betrekking tot het verdiepen, heb ik nog geen antwoord mogen krijgen. En de derde vraag werd gezegd, ja, er is wel ruimte voor privaat initiatief. Ja, dat dan dank je de koekoek, maar hoe groot is die dan die vrijheid? Mag je ook buiten de paden lopen, of kun je bijvoorbeeld ook een voorstel indienen? Dus ik zou dat iets concreter beantwoord willen zien. En de laatste vraag, die betrof de grenzen aan het hele project. Kijk, nu is het heel duidelijk want er is een wall van 5 meter, nou, daar ga je niet zo gauw overheen. Maar je weet niet wat er in de toekomst gaat gebeuren natuurlijk. Ik heb gevraagd, welke afspraken zijn er gemaakt met het Goois Natuurreservaat en eventueel met betrekking tot de provincie, over de grenzen van het project, en over de grenzen van de bebouwing? Dus ik wil ze ook met alle plezier nog uitschrijven maar misschien dat ik in de herkansing daar een antwoord op kan krijgen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan het college, mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, ik doe altijd mijn best maar ik heb blijkbaar niet alle vragen beantwoord, maar soms hoor ik ze niet altijd even goed misschien, zal aan mij liggen. Ja, de grens. Kijk, de grens, wij hebben van de provincie gekocht, uit mijn hoofd gezegd, iets van 45,8 hectare of zo iets, Jan. Inmiddels de heer Nieuwenhuizen ook gearriveerd, directeur van de GEM. En daarbij is afgesproken dat we, uit mijn hoofd ook weer gezegd, 4,8 hectare zouden afstaan aan GNR omdat dat in het kader van de HOV als compensatie was afgesproken met de provincie. En we houden dus over, 41 hectare die we gaan ontwikkelen, die grenzen liggen natuurlijk keivast. En in hoeverre in de toekomst de grenzen veranderen, ja, grenzen veranderen niet, laat ik het andersom zeggen, je kunt makkelijker bestemmingsplannen veranderen dan grenzen veranderen. En wat dat betreft is datgene wat we nu afspreken en wat we ook aan het ontwikkelen zijn, zijn harde grenzen voor zover dat ... Voor zover ik in de toekomst kan kijken natuurlijk. Ik weet ook in dezelfde vraag die u stelt, wat gaat er gebeuren met de A1 en de eventuele verdieping? We hebben in het kader van de portefeuillehouders Mobiliteit nog wel eens discussies gehad met de provincie, over de mogelijkheid om de verdieping van de A1 op de agenda te krijgen. Nou, dat heb ik indertijd al met de voorgangster van de '...' gedeputeerde gedaan. U moet niet verwachten, als ik het zou mogen inschatten, dat voor 2040 we aan de beurt zijn om een verdieping te maken. Dan kunt u tegen mij zeggen, wat gaat er dan gebeuren in 2040 als er toch een plan komt voor een verdieping? Ja, met alle respect, wie dan leeft, wie dan zorgt. Ik zal er vermoedelijk niet meer bij zijn, in ieder geval niet als wethouder, mijnheer Vos, maar u ongetwijfeld wel als raadslid. Dus laten we tegen die tijd nog eens kijken wat er dan gebeurt. Ik ga er voorlopig vanuit dat de verdieping van de A1 een grote wens is vanuit Laren, maar dat de realiteit of de realisatie van die wens nog heel ver van ons aflight. Dan ruimte voor private initiatieven. Ik heb net al aangegeven, er zijn grote initiatieven van grote partijen, er komen grote initiatieven van kleine partijen. En het zijn allemaal private initiatieven, dus er komen geen publieke initiatieven. We zijn allemaal, of je nou VolkerWessels heet of een kleine groep bewoners die zegt, ik wil graag vijf huizen bouwen, die initiatieven zullen allemaal beoordeeld worden door de GEM. En die komen allemaal op de stapel bij de heer Nieuwenhuizen terecht en die zal op een verstandige manier, op basis van het initiatiefbesluit wat we met elkaar genomen hebben, daar verstandige besluiten over gaan nemen. En daar zitten wethouders bij, daar zitten niet alleen wethouders die portefeuilles beheren vanuit de Ruimtelijke Ordening maar ook wethouders die de financiën beheren. Dus het is niet zo dat de GEM dat nou allemaal in zijn eentje allemaal kan beslissen, maar dat doen we op basis van criteria. Als u tegen me zegt, wat betekent dat nou precies? Ja,

dat kan ik op dit moment ook niet zeggen, ik weet niet wat er allemaal gaat komen aan initiatieven, ik weet niet wat er gerealiseerd gaat worden, dat zal allemaal in de komende tien jaar duidelijk worden. En dan de vraag, extra mobiele keuze voor auto's. Ja, wij willen niet, dat heb ik al, ik dacht dat ik daar een antwoord op had gegeven maar misschien ook onvoldoende, de auto is daar te gast, dat blijft een uitgangspunt in ons denken. En dat proberen we nog steeds vol te houden. En nu de heer Nieuwenhuizen aanwezig is zal die ongetwijfeld de gelegenheid willen aangrijpen om nog eens duidelijk te maken dat dat nog steeds ons uitgangspunt is.

De voorzitter: Mijnheer Nieuwenhuizen heeft het woord.

De heer Nieuwenhuizen: Dat is ons uitgangspunt, die auto te gast en we zullen er alles aan doen om de kwaliteit van het gebied, want het gaat natuurlijk niet om die auto, het gaat om de kwaliteit van het gebied, dus dat een andere kwaliteit mee te geven dan reguliere Vinex-omgeving. Dat betekent dus dat wij een andere parkeernorm hebben. En die andere parkeernorm, daarvan zegt de MER, dat moet je wel evalueren, dat moet je goed bijhouden. Nou, voorlopig zitten wij op deze parkeernorm. En dat gaan we goed bewaken, dat verhaal. Dus de coöperaties, daarvan hebben we gezegd, die komen op 0,6. De coöperaties zeggen van, ja, dat hoeft zelfs niet eens, die 0,6 vinden we al ruimschoots, maar wij denken toch dat we die 0,6 gaan realiseren. En stiekem probeer ik ook wel te kijken of wij die 0,6, want dat zal ook wel op een aantal plekken een combinatie zijn van midden huur en sociale huur, vermoed ik, om te kijken of we toch niet die auto's in een parkeervoorziening kunnen onderbrengen, dus dat is wel het uitgangspunt. En voor de rest gaan we een mobiliteitshub maken aan de ingang, dus de entree. En daar komt het ... Daar komen de auto's dan binnen. Ik wil niet zeggen dat je niet naar die woning kan toe rijden, maar de stalling, het stallen van die auto, het neerzetten van die auto, die komen, nou ja, op een tweetal plekken in het openbaar gebied. Dus zowel onder de zonnepanelenpergola en bij het kazernesgebied, want daar kunnen we moeilijk naar beneden, daar zijn plekken voor auto's. En voor de rest bij de entree, daar gaan we een garage maken, een garage realiseren waar dan de auto's gestald kunnen worden. Tweede auto's, bezoekers parkeren, de overloop van bedrijfsmatige activiteiten. Nou, en dat is een ... Dat wordt een behoorlijke voorziening. Maar ja, ik weet ook niet precies hoe die mobiliteit zich gaat ontwikkelen. Iedereen zegt dat die mobiliteit zich anders gaat ontwikkelen dan wij nu in beeld hebben. Dus dat meer deelauto's, compactere garages ook. Die garages staan ook wel heel veel leeg in de steden, dus dat ... Moet je maar eens opletten. Daar moet u ook goed naar kijken, hoe groot maken we die garage? En hoe kan je, tegenwoordig met digitalisering en met je apps, hoe kan je die verkeersstromen goed op een goede plek brengen? Dus dat overdag de supermarkt die we daar gaan realiseren, dat die dan daar auto's kwijt kan, en in het weekend de bezoekers de auto's daar kwijt kunnen, nou, dat is een beetje het spel waar we mee bezig zijn en dat moet uitontwikkeld worden.

De heer Vos: Mag ik nog wat vragen, mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Nog één toevoeging, één vraag, en dan komt het woord voor de volgende. Ja, mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel, mijnheer Nieuwenhuizen voor uw uitgebreide antwoord. En als ik het even zo kort mogelijk mag samenvatten, u zegt dus eigenlijk, wij kiezen eerder voor om de parkeernormen naar beneden te brengen, als dat wij zeggen, we gaan een concessie doen aan het uitbreiden en de norm omhoog? Dat hoor ik u eigenlijk zeggen?

De heer Nieuwenhuizen: Dat is een goede conclusie, ja.

De heer Vos: Oké. Ja, dank u wel.

De voorzitter: Juist.

De heer Vos: Dank u wel voor het antwoord.

De voorzitter: Prima. Het woord is aan mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel.

De voorzitter: O, we zouden de andere kant opgaan, nee, sorry, de heer Loeff heeft gelijk, hij corrigeert terecht de voorzitter, we gaan nu langs de andere kant terug.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Oké, is goed.

De voorzitter: Dus we hebben dus de heer Vos gehad, dus we komen nu aan de rechterzijde uit bij de heer Faas, VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ook een liberale partij dus het maakt niet zoveel uit toch. Ik wilde eigenlijk nog een opmerking maken over, tenminste ik was van plan om een opmerking te maken over het voordeel om de ecowall van 3,60 meter op te trekken naar 5 meter. Omdat, als ik dat goed heb uitgerekend, dat 1500 vierkante, of 1400 vierkante meter extra zonnepanelen zou betekenen. Maar ik hoorde net van de wethouder wat er op die wall helemaal geen zonnepanelen komen dus dat is misgeschoten dus die opmerking die slik ik weer in. Ik heb nog een andere vraag, en dan kom ik nog even terug op de wens van het GNR om in het bestemmingsplan de niet-bebouwde stukken niet groen te noemen maar natuur. Wat is de bedoeling? Is het de bedoeling, want op zich staat het GEM en het college er positief tegenover om die stukken grond door GNR te laten beheren. Maar is dat dan de bedoeling om dat uit te besteden aan GNR of om het in eigendom over te dragen aan GNR? Dat was een vraag die ik niet helemaal duidelijk heb gekregen. Dat waren ze, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan het college. Mijnheer Stam, of mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Stam: Nu mijnheer Nieuwenhuizen er toch is maken we er, gaan we er maximaal gebruik van maken.

De voorzitter: Ja, ja, ja. We zijn ontzettend blij dat u er bent. En ...

De heer Nieuwenhuizen: Dank u wel. Ja, dat is ...

De voorzitter: Dus ...

De heer Nieuwenhuizen: We hebben net Gooise Meren de grondexploitatie gehad, daar komen we 2 juni hier over te spreken.

De voorzitter: Oké.

De heer Nieuwenhuizen: Het is een definitiekwestie. Wij hebben overleg gehad met GNR over, zijn jullie bereid om in opdracht van ons het groen te onderhouden? Dus er komt voor meer dan 50 procent, komt er groen in het gebied, dus zijn jullie dan bereid om dat te onthouden voor ons? En GNR zegt, ja, wij willen dat alleen maar doen als je de definitie natuur toegeeft. En met natuur kan je veel minder, daar kan je eigenlijk helemaal niks meer mee. Dus dan heeft het een, ja, ik weet niet hoe je dat moet noemen maar dan is het niet meer

beschikbaar voor de omgeving, dan is het alleen maar natuur in feite. En wij hebben 50 procent van het gebied is groen, en daar moeten mensen in kunnen, daar moeten mensen gebruik van kunnen maken. En natuur, dat krijgt zijn beperkingen te veel. En dus, en daarvan heeft de GNR gezegd, als je er geen natuur van maakt, dan zijn wij niet thuis. Nou, we hebben in het overleg met GNR gezegd van, kijk nou eens naar Kerkenbos, want dat doet het Utrechts Landschap, die is daar zelfs actief mee bezig om te zorgen dat die samen met bewoners die groene omgeving onderhoudt en exploiteert en zo, samen met de bewoners. Dat is een hele andere insteek. Dus daar hebben we een discussie over gehad, en op dit moment is dit het standpunt van GNR. Nou, en dan zullen wij dus zelf het groen en de, nou ja, de paden en fietspaden en de lanen, de nieuwe lanen, zullen we zelf gaan onderhouden zoals het er nu naar uitziet.

De voorzitter: Oké.

De heer Faas: Nog één, voorzitter, mag ik ...

De voorzitter: Een heel kleine toevoeging '...'.
...

De heer Faas: Een hele kleine vraag, het is dus in ieder geval niet de bedoeling om die gronden, in welke situatie dan ook, over te dragen aan GNR? Dat was eigenlijk een beetje '...'.
...

De heer Nieuwenhuizen: 4,8 hectare krijgen ze, dat hebben we afgesproken en dat is het.

De heer Faas: Dank u wel.

De voorzitter: Oké, heel goed.

De heer Loeff: Voorzitter, mag ik nog een aanvullende vraag stellen?

De voorzitter: U krijgt nu het woord. U bent sowieso aan de beurt.

De heer Loeff: O, dank u. Nou, dank u, voorzitter.

De voorzitter: U bent aan de beurt. Het woord is aan Larens Behoud, mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ja, ik had eigenlijk een aanvullende vraag aan de heer Nieuwenhuizen als het zo rechtstreeks mag, voorzitter? Want u zegt, ja, met natuur kan je verder niks. Wij zijn ook geweest op Kerkenbos, de scheg die daar was leek mij natuur, maar ik ben een leek. Misschien had die wel de bestemming groen, maar dat stond niet op het bordje toen wij daar vrolijk aan het wandelen waren. Dus eigenlijk zie ik niet heel goed in je niet de bestemming natuur kunt geven aan de scheggen die zeg maar vanuit het Goois Natuurreservaat het plangebied inlopen. En dat dat niet dan gewoon door het GNR kan worden onderhouden. Volgens mij is het een beetje een kip en ei verhaal van, we kunnen niet of we willen niet. Misschien moet het GNR ook groen kunnen onderhouden, maar in ieder geval zou de GEM Crailo ook natuur kunnen uitgeven om te onderhouden en te beheren want daar liggen ook fietspaden in. Dus ik ben heel benieuwd of u daar nog een toelichting op kan geven? Dat was misschien de eerste vraag.

De heer ...: Een eerste ...

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Nieuwenhuizen of de heer Stam, mevrouw Loman, de heer Ten Damme. U bent allemaal uitgenodigd. Mijnheer Ten Damme. Mijnheer Ten Damme neemt het woord.

De heer Ten Damme: Mijn indruk is dat er een verwarring ontstaat over welke bestemming het heeft. Natuurlijk zijn er in het plangebied bestemmingsvlakken groen. Er zijn overigens ook, waar echt alleen maar groen wordt toegestaan. Er zijn overigens twee categorieën, groen 1 en groen 2. Dat zijn wel vlakken, dat is denk ik toch anders dan natuur, dat zijn wel beperkte vlakken verspreid door het gebied heen. Natuur is 4 komma zoveel hectare gaat naar GNR toe, dat is een aaneengesloten gebied wat ook daadwerkelijk grenst aan een groter natuurgebied. Dus ik denk dat, en dat is dan de definitiekwestie, natuurlijk wordt groen 1, zoals dat in het gebied is, benadert met een natuurlijke invulling. Ook met een fietspad maar ook relatief beperkt druk erop. Maar dat is dan wel in het gebied en dan moet je dat denk ik toch iets meer zien als, nou ja, eilandjes door het gebied heen. Dus dat is de nuance die hier wel tot uiting gebracht wordt.

De voorzitter: Nog heel even mijnheer Loeff.

De heer Loef: Dank, voor de toelichting. Ja, ik had nog een andere vraag. Ik kwam nog even terug op de vraag van de zonnepanelen van mijn collega Hans Van Goozen. U stelt dat er een energiecorporatie komt en dat er positief moet worden geleverd, dat lees ik ook in de stukken. Tegelijkertijd gaan wij op het Larense deel bedrijfspanden toestaan, die hebben een bepaalde hoogte, die hebben een bepaalde maat, die hebben een bepaalde beeldkwaliteit. Maar wat mij dan verbaast is dat er naast de bedrijfspanden niet op de ecowall maar wel op parkeerplaatsen zonnepanelen worden geplaatst. Dat is een ambitie. Dat zit ook ... Dat is ... Dat wordt gedaan. Maar de meest logische plek voor zonnepanelen zijn volgens mij die nieuwe bedrijfspanden. Want daar heb je een plat dak, daar kun je de voorzieningen aanbrengen, daar kun je de toekomstige huurders mededeelgenoot van maken. En de grote ergernis die ik persoonlijk heb, en ik denk heel veel meer mensen, is dat we heel veel zonnepanelen overal neerleggen maar juist niet op die taken. En ik lees in de toelichting van het bestemmingsplan van Arcadis bij toetsing, van alles over zonnepanelen op wonen, eigenlijk niet op zonnepanelen op bedrijfspanden. Het zit ook niet in de visie uit 2019, daar wordt gesproken heel veel over woningen maar niet over de bedrijfspanden. Dus mijn vraag is eigenlijk, hoe borgen we nu dat die zonnepanelen echt op die bedrijfspanden komen? Want dat is voor mij de meest logische plek om ze toe te passen, en ik zie het niet verankerd dus daar graag nog een nadere uitleg over?

De voorzitter: Oké. De vraag is, weer mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ik denk dat we dat niet goed gecommuniceerd hebben dan, dat is mijn conclusie. Want die bedrijfspanden, die worden juist benut voor die zonnepanelen. Je zal daar geen bedrijfspand op Crailo kunnen gaan realiseren als je niet bereid bent een contract te ondertekenen voor het optimaal benutten van de daken voor de zonnepanelen. En waarom? We hebben die zonnepanelen nodig, we hebben die capaciteit nodig. Dus wat we nu uitgerekend hebben is dat de woningen die zichzelf kunnen bedruipen met zonnepanelen, die kunnen zichzelf bedruipen, maar er zijn een heleboel woningen die in de schaduw zitten van bomen en zo. En daarvoor, dus de zonnepanelen, de woningen die zich niet zelf kunnen bedruipen, daar maken we een pergola voor op Crailo en we gaan de bedrijfspanden optimaal benutten. Nou, het is een kwestie van, dat hadden we dus misschien ergens moeten verankeren. Overigens, misschien mag ik jullie eens uitnodigen als jullie ergens een keer door het land heen rijden, ik ben vorige week of twee weken terug in Dronten geweest, bij het gemeentehuis in Dronten, daar staat een fantastische pergola met zonnepanelen. En dat is echt ongelooflijk leuk om eens naartoe, hoe ziet het nou, wat voor sfeer is daar? Er zit ook een accu onder die dat overschot van die energie opslaat en er tekort meeneemt, heel erg leuk om te zien. Dus in Dronten bij het gemeentehuis, het is echt gewoon hartstikke leuk.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan mijnheer Grunwald, D66.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wilde toch heel even nog reageren op de antwoorden van Stam, Stamhouder, sorry, van de wethouder, die vind ik, ja, toch een beetje ambtelijk een beetje onvoldoende. In die zin, alles hangt immers met alles samen en dus is het ook van belang die samenhang te bekijken. En ja, als het dan nodig is om plannen die gemaakt zijn om tot besluitvorming te komen aan te passen, ja, dan denk ik, dan moeten die plannen maar aangepast worden zodat we tot een goede besluitvorming kunnen komen. Even twee concrete dingen, wij pleiten ervoor om de bouwhoogte tot 18 meter te beperken. Als antwoord krijg ik daarop, ja maar dit is onze bevoegdheid om daar 10 procent van af te wijken. Dan wil ik even vragen van, zou de wethouder genoeg nemen met een bouwhoogte van 16 meter 40, dan komen we dus op maximaal 18 meter 4. Nou, die 4 centimeter, daar val ik dan niet over. Dus ja. En vervolgens heb ik een pleidooi gehouden om geen open haarden toe te staan in dit gebied, dat heeft natuurlijk behalve met brandgevaar ook te maken met de luchtkwaliteit in een ecowijk. Nou, de wethouder komt daar niet op, dat dat een punt is dus draag ik dat hierbij nog eens aan. En de vraag is of de wethouder toch het niet wil afdoen met landelijke normen in deze. Maar het is dus een innovatief project dus daar hoort ook bij dat je van bestaande normen en regels, daar waar nodig en zinvol is, en dat is het zeer zeker, kunt afwijken. Dus ik zou ook daar weer voor wat meer ambitie pleiten om ook eens echt een schone plek op de wereld van te maken. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder, respectievelijk mijnheer Nieuwenhuizen, of een van de anderen.

De heer Stam: Ja, ik ... Op de laatste vraag heb ik volgens mij antwoord gegeven dus ik kan het nog een keer herhalen zoals de vraag ook van u herhaald wordt maar het lijkt me duidelijk hoe ik daarover denk. En misschien dat de heer Nieuwenhuizen nog iets of mevrouw Loman iets over de 18 meter nog wil zeggen?

De voorzitter: En die open haarden.

Mevrouw Loman: Nou, als eerste de open haarden inderdaad. Ja, dat zijn apparaten die volgens de Europese Unie zijn toegestaan, en waarover wij nu helaas als gemeente niks te zeggen hebben. Het is wel zo dat als een open haard overlast geeft bijvoorbeeld aan omwonenden, dat die actie kunnen ondernemen. Maar ja, landelijk zijn ze wel bezig met een regeling daarvoor, dus ik hoop van harte inderdaad dat als we voordat we gaan bouwen, dat er dan een regeling is. Omdat gewoon in nieuwbouwwijken houtkachels best een probleem opleveren met mechanische ventilatie die afzuigt en dan krijgen de burens de lucht binnen. Ja, met betrekking tot die 18 meter, ik heb inderdaad gezegd, het is een bevoegdheid van het college. En ik heb uitgelegd, proberen uit te leggen, dat het college daar altijd, als ze vrijstelling kan toepassen, daar voorzichtig mee omgaat. En dat ze kijken van, hoe zit het in het geheel, past het in het gebied, et cetera. Dus het is niet een recht wat elke projectontwikkelaar krijgt, het is een mogelijkheid waar het college medewerking aan kan verlenen als er goede gronden zijn om dat te doen.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan mevrouw Timmerman, die sluit de ronde af.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Even aanhaken op de vorige vragen van de open haarden. Er zijn gelukkig mogelijkheden tot heel veel zwembaden, heb ik gezien, want die zijn met een afwijkingsbevoegdheid allemaal toegestaan, dus dan kan er gelijk geblust worden. Maar uw vraag is niet irreëel want ik ... Het is daar

natuurlijk, zeker met dat grasland wat aangelegd wil gaan ... Wat men daar wil gaan aanleggen, is dat niet denkbeeldig dat daar ... En de zonnepanelen, want er zijn al heel veel branden door zonnepanelen ontstaan. Maar goed, dat is een ander iets. De 18 meter. Wij houden vast aan 18 meter en geen millimeter meer. We hebben behoorlijk gevochten om eigenlijk 15 meter als maximum te hebben. Uiteindelijk zijn we toch uitgekomen op 18 meter. En er is ons echt met de hand op het hart beloofd, geen millimeter meer. Nu wordt er gezegd, ja, maar het is geen recht maar een mogelijkheid. Wij weten hoe dat in de praktijk gaat. Bovendien, die huizen zijn nog niet gebouwd en de vergunningen zijn nog niet verstrekt. En straks zitten er allemaal andere mensen en die zeggen, nou, die mogelijkheid is er gewoon, punt, dus dat doen we. Want ik heb ook al gehoord, net, vanavond, maar ook in de zienswijze gelezen, dit is ook om een mogelijkheid van een parkeergarage eronder te maken. En dan kom ik op de mobiliteit weer. Dus die is, als er een parkeergarage onder moet komen omdat er te weinig parkeerplaatsen zijn, nou, dan wordt die gewoon hoger. Dat is eigenlijk zo klaar als een klontje. Dus wij willen dit gewoon. En als u zegt, nee, dat is niet zo, dan kunt u ook die 10 procent van die 18 meter gewoon afhalen. Dat die 10 procent overal voor geldt behalve voor de 18 meter gebouwen. En dan kunt u misschien zeggen, ja, je hebt er niks mee te maken want het is niet, er komt geen 18 meter hier. Maar we hebben in de gemeente Laren, het stukje, maar we hebben alles gemeenschappelijk gedaan en wij willen toch de gemeente Gooise Meer hier heel erg in steunen. En dan de ecowall, ik kreeg eigenlijk weer hetzelfde antwoord als in de zienswijze. Wij hebben het onderzocht en wij vinden 3, 60 meter voldoende. Maar mijn vraag was, waarom legt u de conclusie van Alterra naast u neer? Want daar kwamen ze op een minimale hoogte van 5 meter om de werking van de ecobrug te garanderen. En daar wordt helemaal niet meer over gesproken, eigenlijk helemaal door niemand en dat vind ik wel frappant. En dan de 10 naar 13 meter in het woonstukje van Laren. Ik heb hier een paar dingen uitgeprint van ruimtelijke plannen, maar er staat wel degelijk voor het hele stuk 10 meter. Bedrijventerrein, de vragen hierover, die zijn gedeeltelijk beantwoord. Dat geluid en dat licht, ja, dat staat inderdaad in het bestemmingsplan. Maar mijn vraag was, de categorie 1, 2 en 3, daar waren toezeggingen over gedaan dat categorie 3 het verste van de bestemming natuur af zou gaan liggen, en dat is nergens terug te vinden. En ik zou graag willen verzoeken om dat alsnog ergens op te nemen. We stellen het bestemmingsplan nog niet vast dus er is nog alle tijd voor. Het groenkaartje van de GNR, daar heb ik al een aantal dingen over gehoord. Maar ik heb hier, en dat zat bij de stukken, een mogelijke natuurbestemmingen van het GNR en daar zie je dat het eigenlijk de randen van de bebouwing zijn, die zij de bestemming natuur willen geven. Want dat is, dat grenst direct aan het eigendom van het GNR. Dus ik kan me dat heel goed voorstellen, dat je niet dat direct eigenlijk aan de gronden van, en dat zijn waardevolle stukken. En dat is ook niet alleen in een zienswijze maar ook in het antwoord van de zienswijze, heeft de GNR er nogmaals om verzocht om de meest waardevolle stukken. Dus ook daar willen we toch eigenlijk heel graag aan vasthouden, dat de GNR die middels de bestemming natuur, en ik heb het hier al vaker gehoord, kan gaan beheren om juist die natuur doeltypen te kunnen behouden. Wat wij toch met zijn allen beogen hier dacht ik. Ik heb nog geen reactie gekregen op de vraag, dat voorstel, de zoommeeting vorige week of zo, daar werd gesteld dat er in het achtererfgebied waar bij de bestemming wonen, als daar waardevolle bomen, of als daar, dat daar de bomen behouden zouden blijven en geïntegreerd zouden worden in de tuin zeg maar. Ik heb gevraagd hoe erover gedacht wordt om een niet kappen tenzij op te nemen voor eigenlijk het hele plangebied, in de APV, om het groen goed te kunnen beschermen. En daar heb ik nog geen reactie op gekregen. En ik begrijp dat het dan ook in de APV's van de andere gemeenten vastgelegd moet gaan worden, maar daar kan over gesproken worden, en dat gaan we nog doen met elkaar. Eén laatste uitsmijter nog, er wordt steeds gesproken, en dat zag ik in één keer weer, als het over het Gebed zonder end gaat wordt er gesproken over een bomenlaantje. En dat vind ik net zoiets als de Brink een park noemen. Het is een natuurlijk geheel met een enorme historie. En wil je het adequaat behouden, dan zul je dat toch echt het Gebed zonder end moeten noemen en niet een bomenlaantje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u zeer. Het woord is aan het college, respectievelijk mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Stam: Nou ja, dat laatste, dat lijkt me duidelijk. Ik bedoel, wij zijn ... Wij zullen het altijd het Gebed zonder end blijven noemen en geen bomenlaantje, dus ik weet niet wie dat in de mond heeft genomen? Als het in het stuk staat, nemen we dat onmiddellijk terug. Het is een Gebed zonder end, en dat blijft het. Mijnheer Nieuwenhuizen, zou u antwoord willen geven op een aantal aan ons gestelde vragen?

De heer Nieuwenhuizen: Ik ga het proberen, maar misschien dat ik op de linkerzijde wat steun kan vinden.

De heer Stam: Ja.

De heer Nieuwenhuizen: Ja, ik heb nu echt het gevoel dat we de boel aan het omdraaien zijn. Kijk, wij hebben aan GNR gevraagd, zou je bereid zijn om de groengebieden, om die te onderhouden? Dus dat zijn onze ... Dat is ons gebied, dat zijn onze groengebieden. Die hebben we een bepaalde plek gegeven, die hebben we een bepaalde kwaliteit gegeven, die hebben we ... Nou, zou je die willen onderhouden? Ja, zegt GNR, dat wil ik wel doen maar dan moeten ze wel onze kwaliteiten hebben, onze definitie hebben, en die definitie wordt dan natuur. En dat betekent dus dat wij de grip op dat gebied niet meer hebben. Dus we hebben een gebied van 41 hectare, daarvan wordt 50 procent groen, en daarvan moet dan nog een deel bij ons weggehaald worden omdat dat dan natuur is. Dus dat is niet logisch. Dus de vraag is, willen jullie ons helpen in het onderhoud van het verhaal? En dan is dat zoals het er ligt, dit is Crailo, met zijn groen, met zijn wegen, met zijn bebouwing, met zijn '...'. En dan is het niet zo dat er dan plotseling nog een nieuw stuk natuur bij komt wat eigenlijk niet meer ter beschikking is van Crailo. Dus dat is een beetje de discussie over de natuur. En voor de rest moeten we natuurlijk wel, ik weet niet helemaal precies, wij willen graag en we zullen graag alle bomen behouden die behouden kunnen worden, moeten worden. We zijn overigens, we zijn met een inventarisatie bezig, op dit moment blijkt dat er nog een heleboel bomen zijn waarvan ons bomenmens, die het inventariseert zegt van, nou, die bomen die zijn eigenlijk niet meer zo goed, niet meer zo mooi, niet meer zo '...'. Nou, dus het kappen tenzij, dat is een beetje een lastig begrip. We gaan er heel zorgvuldig mee om, maar we moeten ook wel woningen bouwen. Want we kunnen niet alleen maar zeggen van, nou ja, hier staat een boom dus hier kan geen woning, we moeten ook woningen realiseren. En dat gaan we doen op een goede manier, op een juiste manier zodat we zo min mogelijk natuur hoeven te kappen, bomen hoeven te kappen. En, nou ja, en de meest bijzondere bomen zullen we zeker behouden daar waar dat mogelijk is. Dus dat is punt ecowall, die kan ik niet helemaal overzien. Wij hebben de Karinnen die dat kunnen beantwoorden, dus dan heb ik het wel in beeld. Maar de, even kijken, de hoogte daarvan is, we hebben in het bestemmingsplan momenteel 5 meter staan, denk ik. Ja? Karin, ga je gang.

De voorzitter: Mevrouw Loman. Mevrouw Loman heeft het woord.

Mevrouw Loman: In het bestemmingsplan staat inderdaad maximaal 5 meter, dat heb ik zo straks ook gezegd, maar er is wat over de rapporten. Er is eerst een rapport geweest van Alterra die gaf aan van, nou, er moet dan een ecowall komen van 5 meter. Dat was echt in het voortraject. Daarna is opnieuw onderzoek gedaan en heeft TAUW gezegd, nee, 3,60 meter is voldoende. En TAUW heeft over zijn rapportage ook contact gehad zeg maar met de auteur van Alterra, dus dat is ook met elkaar afgestemd dat 3,60 meter voldoende hoog is om de natuur af te schermen.

De voorzitter: Oké. Oké. Ik denk dat we bij deze discussie ...

De heer Nieuwenhuizen: 18 meter denk ik nog even, want dat is wel een ...

De voorzitter: Ah, ja, mijnheer Nieuwenhuizen.

De heer Nieuwenhuizen: Goede, als dat nog mag.

De voorzitter: Ja.

De heer Nieuwenhuizen: Nog wenselijk is, de 18 meter. Ik praat graag over, op een drietal plekken, zes bouwlagen, dat is wat we graag willen. Zes bouwlagen op een drietal plekken. Zodanig gesitueerd dat ze in de coulissewerking, zoals we dat noemen, geen goed uitkomen. Dus dat is het uitgangspunt. En wat we nu gezegd hebben is dat er mogelijk, als dat aan de orde zou kunnen zijn, een 10 procent afwijking zou kunnen komen maar dat moeten we dan wel beargumenteren. En wat zou een argument kunnen zijn? En een argument zou kunnen zijn, de kwaliteit van het gebied door de auto's uit het gebied te halen en er een parkeergarage onder te brengen, dat is dus ... Dat zou een argument kunnen zijn. En ik heb echt het gevoel dat dat de raden zou moeten aanspreken. Waarom moet het aanspreken? Omdat bijvoorbeeld de sociale woningbouw, die zal niet logischerwijze een half verdiepte parkeervoorziening realiseren. Maar misschien is het voor de kwaliteit van het gebied wel verstandiger dat we dat doen. Dus dat we met elkaar zoeken naar de mogelijkheden, financieel, en kwalitatief en in de inhoud om te kijken, kunnen we die half verdiepte parkeergarage er niet onder krijgen? En dan komen we misschien 80 centimeter hoger uit, en dan is dat een afweging die denk ik gewoon ook op basis van kwaliteit en inhoud plaatsvindt en niet op basis van normen. Want dat snap ik heel goed, 18 meter is 18 meter, en 18 meter is geen 19,80 meter, dat snap ik heel goed. Maar 18 meter of 18,75 meter, met de argumentatie, dan kunnen we er een parkeervoorziening maken waarmee we de auto's uit het openbaar gebied halen, uit het groengebied halen, nou, dat zou een afweging kunnen zijn, denk ik.

De voorzitter: Oké.

De heer Nieuwenhuizen: Dan heb je het over de inhoud.

De voorzitter: Ik denk dat we met deze ... Mevrouw Loman, wilt u nog iets ... Of de wethouder nog, of mijnheer Ten Damme? De wethouder nog.

De heer Stam: De vraag over die toezegging van die categorieën 1, 2, 3, ik weet niet of mijnheer Ten Damme daar iets over wil zeggen nog?

De voorzitter: Mijnheer Ten Damme.

De heer Ten Damme: Categorie 1, 2, 3 op het bedrijventerrein, en dan de zwaarste categorie zover mogelijk van de natuur vandaan. Nu is het zo dat in de regels is opgenomen dat bedrijven, en dat geldt voor alle bedrijven in dat gebied, dat zij nauwelijks lichthinder mogen veroorzaken en nauwelijks geluidshinder mogen veroorzaken op natuur en op omliggende woningbouw. Daarbij is inderdaad de categorie-indeling daar losgelaten maar er zijn eigenlijk de zware, noem het maar de zware jongens, de zware bedrijven, zijn expliciet ook weer uitgesloten. Zodat je eigenlijk niet meer stuurt op categorieën want eigenlijk, nou, ik zou bijna zeggen, dat is oud denken. Maar onder de Omgevingswet zo meteen ga je dat veel meer zien, je stuurt op ongewenste effecten op de omgeving. En dat is in dit plan nu maximaal geborgd, dat de bedrijven die daar zitten dus zo'n beperkt mogelijke overlast mogen veroorzaken op de omgeving. En dus is dat indelen van categorie 1, 2, 3 is eigenlijk daarmee losgelaten en eigenlijk ook niet meer zo relevant omdat de externe werking gewoon beperkt is.

De voorzitter: Oké. Ik stel voor om de discussie hiermee af te sluiten voor dit punt. We krijgen volgens mij nog een raadzitting waar we opnieuw over dit onderwerp kunnen spreken. En ik zou in het bijzonder dank willen uitspreken, niet alleen aan de wethouders voor hun presentatie vanavond, maar vooral ook de ambtelijke ondersteuning die vanavond op voortreffelijke wijze heeft laten zien dat er echte kennis wel degelijk aanwezig is. En we zijn dus de betrokkenen bijzonder dankbaar voor hun aanwezigheid vanavond. En daarmee sluiten we dit punt af.

7. Rondvraag

De voorzitter: En komen we bij de rondvraag. Is er van de zijde van een van de fracties behoefte aan een rondvraag? Dat is blijkbaar niet het geval.

8. Sluiting

De voorzitter: Dan sluit ik deze vergadering onder dankzegging.